

Az adófront vesztesége

Az a látogatás, amelyet az aradi pénzügyigazgató a megyei prefektusnál ma tett, mindenképpen figyelmet érdemel, mivel olyan tanulságai vannak, amelyek valamennyiünket egyformán érintenek, akik csak Aradmegye területén élünk. Amint lapunk más helyén beszámolunk róla, az aradi pénzügyigazgató azért tette tiszteletét Aradmegye prefektusánál, hogy bemutassa neki azt a hivatalos kimutatást, amelyet éppen a megyei prefektura kifejezett kívánságára készített el. Nem okozhat különösebb nehézséget senki számára, hogy kitalálja: mi érdekelte a prefekturát az aradi pénzügyigazgatóságon. Az adó befizetésének, helyesebben pedig a behajtásának eddigi menetére volt kíváncsi a kormány megyei képviselője és a pénzügyigazgató kötelességszerűen összegezte a befizetett és behajtott filléreink hatalmas számoszlopait, hogy kielégítse a hivatalos kívánságot.

Ismételten le kell szögeznünk ezen a helyen, hogy Arad és Aradmegye adófizető polgárai minden időben és minden körülmények között ismerte kötelességét, amellyel az állammal szemben tartozik. Arad és a megye adófizető polgársága teljesen tisztában van azokkal a nagy feladatokkal, amelyekkel a kormánynak meg kell küzdenie. Már Montecucoli felfedezte a nagy igazságot, hogy minden eredményes akcióhoz pénz szükséges és éppen úgy szüksége van a kormánynak az adófizetők filléreire a gazdasági válsággal szemben folytatott nagy erőfeszítésekkel teljes, láthatatlan háborújában, mint amilyen határozottsággal ez a közmondásba-jutott osztrák herceg hangsúlyozta ezt hirhedt kijelentésében. Azonban — pénzt is csak onnan lehet előteremteni, ahol erre megvannak a megfelelő feltételek. Még az elmúlt évben is büszkén jelenthette az aradi pénzügyigazgató Bucurestibe, hogy Arad adófizető polgársága példás módon tett eleget kötelezettségének. Az egész ország területén egyedül Aradon folyt be a kivetett adók 62 százaléka; a százmillió lejt jóval, de jóval felülhaladó hatalmas összeg. Azóta azonban egy év pergett le az idő nagy rokkáján és az aradi pénzügyigazgató talán egy kicsikét drukolt is, amidőn ma újra átnyújtotta hivatalos jelentését a megye prefektusának, mert bizony be kellett vallani az igazat: az 1931-iki ugynevezett „adózási évben“ alig folyt be Aradmegye területén a kivetett adók ötven százaléka. Ötven százalék is szép summára rug, de mégis kevés, amikor ennek az összegnek kétszerezésére számít Aradról a kincstár — és a pénzügyigazgató kénytelen volt megjegyezni, hogy bizony nem az akaratban van hiány, hanem a lehetőségben: számos cég megszűnt tavaly óta Aradon és több elköltözött — innen származik a mutatkozó hiány...

Tizenkét százalék tehát az a szám, amely beszédesen fejezi ki Aradmegye gazdasági életének tényleges veszteségét az államkincstár számára. Ha csak az adó-kassza szempontjából is nézzük a dolgot: rá kell mutatnunk arra a tényre, hogy a felemelt közterhek, a magas kamatok, az áthághatatlan vámfalak gazdasági politikájának eredménye az adózók tizenkét százalékát irtotta ki a megye területén. Hol van még ettől az államkincstár többi vesztesége, amely a cégek megszűnése által feltétlenül bekövetkezett...? Pusztul és lassu sorvadásban vész el a mai gazdaságpolitikai rendszer miatt a közterhekkal megrakott adózó polgár és az ország sorsának intézői csak ilyenkor ösz felé eszmélnék rá, hogy újra kipusztult ennyi és ennyi százalék... Meddig mehet még így tovább...?

Meg fogjuk ismerni az aradi adat után az ország többi vármegyéinek beszédes adófront-

A nemzeti-parasztpárt és a liberálisok alakítanak koncentrációs kormányt

Lupu dr., Averescu marsall és Bratianu György nem hajlandók résztvenni az új kormányalakításban — Mihalache a királynál — Duca csütörtökön megy audienciára — A Iorga-kormány távozásának oka

Maniu kívánságára Mihalache kerül a nemzeti-parasztpárt élére

Bucurestiből jelentik: A főváros politikai köreiből egyre határozottabban beszélnek egy megalakítandó koncentrációs kormányról, mely a Iorga-kormány utóda lesz. A kombinációk már oly előrehaladtak, hogy a Dimineata már meg is jósolja, hogy legkésőbb november tizedikéig megalakul a koncentrációs-kormány és így a november 15-én összejövő parlamentnek már ez a kormány fog bemutatkozni. Hír szerint sem Lupu dr., sem Averescu marsall, sem Bratianu György nem hajlandó résztvenni egy koncentrációs kormányban, ellenben a Duca vezetése alatt álló liberális-párt és a nemzeti-parasztpárt résztvenne a koncentrációban, Argetoianu és híveinek bevonásával. A terv szerint a gazdasági viszonyokra való tekintettel nem oszlatnák fel a jelenlegi parlamentet.

Mihalache audienciája

Politikai körökben élénken kommentálják Mihalache tegnapi királyi audienciáját, aminek az kölcsönöz különösebb jelentőséget, hogy az uralkodó közvetlenül ezután fogadta Argetoianu is. Egyesek szerint a nemzeti-parasztpárt semmi körülmények között sem egyezne bele abba, hogy Argetoianu is résztvegyen a koncentrációs-kormány megalakításában. Bratianu György lapja, a Miscarea azt írja, hogy a Iorga-kormánynak azért kell majd távoznia, mert képtelen megvalósítani a 25 milliárdos költségvetést.

A tegnapi audienciával kapcsolatban Mihalache nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy az uralkodót a nemzeti-parasztpárt álláspontjáról informálta. Duca hétfőre tervezett

audienciája elmaradt és azt csak csütörtökön tartják meg.

A nemzeti-parasztpárt erdélyrészi csoportjának vezetői közül Vaida Sándor, Popovici, Lugosanu és Crisan dr. Badacsonyan Maniu Gyula lakásán értekezletet tartottak, amelyen a párt elnöki székének betöltését vitatták meg. Maniu annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a párt élére Mihalache kerüljön. Hír szerint a tanácskozáson megjelentek hozzájárultak Maniu kívánságához.

A liberális-párt értekezlete

A liberális-párt szerdán értekezletet tart Duca elnökletével. Az értekezleten, hír szerint az összes volt liberális miniszterek résztvesznek, ezenkívül a kamara és a szenátus volt elnökei és a jelenlegi liberális képviselők és szenátorok is, akik Bucurestiben tartózkodnak. Az értekezletnek politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak, a kormány ellen megindult nagy liberális kampánnyal kapcsolatban.

Iorga lapja, a Neamul Romanesc ma hivatalos kommunikét közöl, amelyben rámutat arra, hogy egyes lapok és így közöttük az Adeverul állandó intrikát folytatnak a kormány ellen és ujabban szinte naponta kombinációkat közölnek az új kormányról, valamint azt a hírt lanszirozzák, hogy a kormány távozik. Minden ellenkező kijelentéssel szemben a lap közli, hogy ezek a hírek kóhalmányok és a miniszterelnökség reméli, hogy ezzel a cáfolattal röviden és végleg véget fog vetni ezeknek a híreszteléseknek.

Ujabb konfliktus Iorga és Argetoianu között a pénzügyminiszter körlevele miatt

Az Adeverul tudni véli, hogy Iorga és Argetoianu között ismét konfliktus keletkezett. Argetoianu ugyanis pénzügyminiszteri minőségében levelet intézett az összes miniszteriumokhoz, amelyben azokat arra szőlította fel, hogy költségvetéseiket a lehető legszűkebb keretek közé szabják és igyekezzenek annak összegét a minimumra redukálni. Argetoianunak így sikerült a hadügyi költségvetésnél két milliárd és százötvenezer lej megtakarítást eszközölnie.

A levelet Argetoianu természetesen elküldötte a közoktatásiügyi miniszteriumnak is, amelynek vezetője tudvalevőleg Iorga. Hír szerint a közoktatásiügyi miniszter, amikor kézhez vette a levelet, azt mondotta volna, hogy Argetoianu neki ne küldjön levelet és ha közölni akar vele valamit, ugy mondja azt meg neki személyesen. Az Adeverul úgy hiszi, hogy ebből a konfliktusból újabb komplikációk támadnak.

A lap más forrásból ezzel szemben úgy

jelentéseit is. De milyenek lehetnek majd azok, ha Aradé is tizenkétszázalékos veszteséget jelent? Itt volna az ideje, hogy a kormányzati szellem rádöbbenjen a helyzetre és szállítsa le haladék nélkül a közterheket. Mert akármilyen ellentmondásnak is látszik: a lecsökkentett

értésül, hogy a költségvetést még a Iorga-kormány fogja megalkotni és ez a kabinet is terjeszti a parlament elé.

Cáfol Iorga lapja

Az Adeverul a nemzeti-parasztpárttal kapcsolatosan megállapítja, hogy ennek a pártnak a belső helyzete rendkívül zavaros. Az erdélyiek ugyanis nem akarják Titulescut a párt élére, mivel ezt a tisztséget Maniunak kívánják fentartani, viszont a regátiak Titulescut kívánják a párt élére. Ebből természetesen még sok komplikáció származhat.

A kialakult nézet az, hogy az ellentéteket sikerül elhárítani olyformán, hogy Titulescu a londoni követséget nem fogja otthagyni a nemzeti-parasztpárt vezéri állásáért. Ebben az esetben pedig más komoly kandidátus a vezetésre Mihalachen kívül nem lesz.

közterhek több levegőhöz jutatják az adózó polgárokat, megélnékülhet kissé jobban a gazdasági élet vérkeringése és — meg fogják látni a prefektusok és pénzügyigazgatók, — a szállított adók ellenére is több bevétel folyik be majd a kincstári kasszába.

Aradváros félmillió lejes kölcsönügyében

Az Interimár-bizottság elnöke tárgyal Bucarestben Radu Cornel dr. reméli, hogy megnyeri a munkanélküli ügyi minisztérium támogatását is a munkanélküliek aradi segélyakciójához

Radu Cornel dr. városi interimár-bizottsági elnök ma délután öt órakor Bucarestbe utazott. A polgármester számos városi ügyiratot vitt magával, amelyeknek személyes elintézését önmagának tartotta fenn. Az Aradi Közlöny munkatársa elutazása előtt beszélgetést folytatott Radu Cornellel, aki olvasóink számára a következőket mondotta bucuresti-utjával kapcsolatban:

— Elsősorban is a belügyminisztériumban sürgetem meg néhány fontos adminisztratív városi ügy elintézését. Ezután az egészségügyi minisztériumot fogom feltétlenül felkeresni, hogy megnyerjem az aradi munkanélküli segély akció számára a minisztérium hivatalos anyagi és erkölcsi támogatását is. Erre vonatkozólag komoly reményeim vannak, mivel a munkanélküli minisztériummal közös egészségügyi minisztériumnak egyik igen fontos munkaprogramja a munkanélküliek helyzetének megjavítása. Remélem — mondotta Radu dr. —, hogy az aradi példa eddigi eredményei meggyőzik az illetékes fórumokat is arról, hogy az általunk követett módon megszervezett akció meghozza a maga eredményeit anélkül, hogy a lakosságot újabb erőpróbanak tenné ki újabb közterhek vállalása útján: viszont eddigi eredményeink elég garanciát szolgáltatnak arra nézve, hogy a minisztérium megadja a maga támogatását is.

— Utannak másik fontos programpontra — mondotta Radu Cornel dr. — az, hogy a város kölcsönének ügyét rendezzem. Amint ismeretes, Aradvárosának egy 600 ezer lejes kölcsöne van a Creditul Judeteannál, amely a napokban válik esedékessé. Az Interimár-bizottság ma foglalkozott az ügygel és úgy döntöttünk, hogy személyesen fogok az ügyben Bucarestben intervenálni. Így tehát első utjaim egyike a bucuresti-i Banca Nationalához

fog vezetni, hogy ott Aradváros számára legalább egy évi haladékokat nyerjek a félmillió lejt meghaladó kölcsönösszeg rendezésére.

Radu dr. a berobogó kurticsi gyorsal utazott el. Az interimár-bizottsági elnök pénteken délelőtt érkezik vissza Temesváron át, hogy még résztvehessen az uralkodó születésnapjának tiszteletére rendezendő hivatalos ünnepeken, amelyek pénteken, folyó hó 16-án fognak lezajlani.

Károly király a resicai munkásokért

Negyven milliót utalt ki a kormány a legsürgősebb kiadások fedezésére — A resicai munkások adóvégrehajtását felfüggesztették —

A segítség a legmagasabb helyről jövő érdeklődésnek tulajdonítható

Bucurestiből jelentik: A resicai helyzet komoly gondokat okozott a kormánynak. Mint azt legutóbb jelentettük, Argetoianu előtt a resicai munkásoknak és tisztviselőknél egy küldöttsége jelent meg, amely sürgős intézkedést kért. A resicai munkások ügyében a kormány úgy döntött, hogy a legsürgősebb járandóságok kiegyenlítésére a közlekedésügyi minisztérium számlájára azonnal kifizet a vállalatnak negyven millió lejt az állami tartozásokból. Argetoianu pénzügyminiszter pedig

Odescalchi herceg gázolás miatti büntetését négyezer pengőre lejjebbitették a gazdasági viszonyokra való tekintettel

A Kuria érdekes döntése.

Budapestről jelentik: A Kuria Odescalchi herceg ügyében ma hozott ítéletet. Eszerint a herceg büntetését nyolc ezer pengőről a gazdasági viszonyokra való tekintettel, négyezer pengőre szállította le. Mint ismeretes, a herceg egy alkalommal gyorsan hajtott és az őt igazoltató rendőrt inzultálta, amiért is most végeredményben négyezer pengő büntetést kell fizetnie.

ma táviratilag utasította a temesvári pénzügyigazgatóságot, hogy azonnal függeszék fel a resicai munkások ellen elrendelt adóvégrehajtásokat. Ugyanakkor pedig utasította a bányászati munkanélküli felügyelőséget, hogy tanulmányozza át a resicai helyzetet és észrevételeiről küldjön távirati jelentést a pénzügyminisztériumnak. Értesüléseink szerint maga Károly király is közvetlenül érdeklődött a resicai munkásság panaszai iránt és ennek tulajdonítható a kormány gyors és kielégítő eljárása a resicai munkásság ügyében.

Nemzetközi döntőbíróóság a repülőkonfliktusok elintézésére

Nemzetközi zászlót kapnak a repülők.

Bucurestiből jelentik: A nemzetközi repülőkonferencia résztvevői határozatot hoztak, amely szerint nemzetközi döntőbíróóságot álli-

tanak fel a repülőügyekben való konfliktusok elintézésére. Elhatározták azt is, hogy nemzetközi zászlót honosítanak meg a repülés terén.

Bagi Tamás hársfái

Irta: **Dernői KOCSIS LÁSZLÓ.**

Galambos István ujságot olvasott a pincegádorban, elvélve vissza-visszatekintett a pince mélyebb fertályába, hogy figyelik-e a felolvasását. Odabent tudniillik Bagi Tamás bíró ur vezényletével nagy erővel ostromolt egy boroshordót a tisztelt kupaktanács. Galambos család büntetése esett, lopozás közben megmozdult az ádámsutkája, ezért ítéltetett arra, hogy szomjan terjessze a kulturát addig, míg a meglopott lopóban tart az ital.

Végzett a bolettával, — közben kétszer szünetet kellett tartani, mert Bagi Tamás a magas kormány bölcsességére, a törvénybíró pedig az ellenzék némes magatartására emelt poharat — azután átakarta lapozni az idegenforgalmat. — Nem érdemes vele kopatni az ember szemévilágát... — vélekedett Galambos, de Bagi Tamás felmordult:

— Kormányzati dolog, olvasd csak...

Galambos olvasni kezdte a kormányzati dolgot, de csak a feléig bírta, mert odalent elfogyott a bor a sok köszöntözésbe, vége szakadt a bünös ádámsutka büntetésének. Együtt volt az egész tanács, mikor a bíró hosszú habozás után szót ejtett két pohár homoki között.

— Nekünk is kéne csinálni valami idegenforgalmat... — Van, — jelentette ki a törvénybíró, aki örökké ellenzéki volt, ezért nem tudta kúrnai Bagi Tamást a bíróságból. — Bucsukor van. Éppen elég idegen van itt akkor. Az esperes ur maga mondta, hogy ezek nem a hit végett, hanem az evés-ivás végett gyönnék a faluba. Elég baj van velük...

Bagi Tamás gondnak ereszkedett, már a bor sem izlett úgy, mint előbb. Kezébe vette az ujságot, önkéntes számkivetésbe ment a napvilágba, tanulta az idegenforgalmat,

— Hát sok minden kell hozzá. — állapította meg a végén. — Lift a Gellért-hegyre, autóbusszkörjárat, hideg-meleg víz, fürdőszoba...

— Az van a doktorok — szavalt Galambos,

— Magamtól is rágyöttem! — förmedt vissza a bíró. — A hidegmeleg víz végett sincs aggodásom, mert a kutban hideg a víz, ha pedig beviszik a konyhába, kánikula nélkül is megmelegszik reggeltől estig...

Ilyeténképpen végigtanulta az egész idegenforgalmat, letette az ujságot, visszatért és folytatta az ivást ott, ahol elhagyta.

Lassan rájukesteledett, odabent a faluban már estére harangoztak, régen hazajöttek a disznók, a tehének is és a hegyi uton nagy ugalással nyargalt a szőlő felé Bagi Tamás bíró ur kutyája, jelezvén azt a szomorú eseményt, hogy Baginé Gránátos Terka közeledik a pince irányába, amit különben abból is tapasztalni lehetett, hogy a bíróné már odalentől kezdte tisztelni a szegényletes ivásnak veselkedett kor hely bandát, amelyben szemmeláthatólag beszámította a község esztét, a bíró urat is.

Bagi Tamás gyorsan a hordó mögé eresztette a lopót, a poharakból kiitták a bort és mire Baginé szálás alakja a pincegádorba lépven, elzárta a kilátást a csillagos égre, Bagi Tamás bíró ur megint az idegenforgalomnál tartott.

— Kéne csinálni valami nevezetes dolgot. — Muzeumot csak nem csinál kend... — Lehetni éppen lehetne, csak pénzbe kerül. Kinek van erre pénze?

— Arra is kéne csinálni bolettát, — okvetlenkedett a törvénybíró,

— Az csak a buzára szól! — torkolta le a bíró. — De majd csak csinálunk valamit... Gránátos Terka felé fordult.

— Majd otthon kispekuláljuk a dolgot... Ki kell találni valami nevezeteset. Terka már kitalált valami nevezeteset: hogy haza kell menni a kupaktanácsnak, mert már éppen elég ittak, Ebben maradtak, mert ahol Gránátos Terka megnyilatkozott, ott már nem volt vitakozás.

Nagy csendben megindultak hazafelé, Elöl Gránátos Terka haladt, mögötte Bagi Tamás ur, majd a törvénybíró, majd Galambos István, mint első hites, tovább Emődi János második hites, végül Bus Pál, mint kisbíró.

Másnap azután Bagi Tamás bíró ur jelentést tett a főszolgabírói hivatalnak az idegenforgalmi mozgalom megindulásáról.

Nagyságos Főszolgabíró Ur! Alázatos tisztelettel jelentem, hogy kösségünk idegenforgásának fellendítése irányában a községi képviselőtestület elhatározta, miszerint némi nevezetesség beszerzése végett a község határában álló vaskereszt mellett növekedett három hársfát Rákóczi fejedelmünk ittjárásának emlékeztetére „Rákóczi hársfának“ nevezzük el, mihez a Nagyságos Főszolgabíró Ur kegyes engedélyezését kérjük. Alázatos szolgálója:

Bagi Tamás községi bíró stb.

Harmadnap már meg is érkezett a válasz:

1. Micsoda marhaságot találtak ki megint?
2. Honnan a pokolból vették azt, hogy a Nagyságos Fejedelem valamikor a maguk falujában járt, holott az egész járás területén nem található erre vonatkozó feljegyzés.

3. A három fa összesen sincs kétszáz esztendő, miként a Főszolgabíró ur személyes otléte alkalmával megállapította.

Kovács, szolgabírói irnok.

Bagi Tamás bíró ur azonnal válaszolt.

Nagyságos Főszolgabíró Ur! Miután a fák születésének esztendejére senki nem emlékszik a faluban, úgy vélekedünk, hogyha öreg fák, lehetnek kétszáz esztendősek is. Azon parancsra vonatkozóval, hogy a Nagyságos Fejedelm nem járt a falunkban, alázatosan jelentem, hogy akkor nem én voltam a bíró, nem én vagyok a hibás a dologban. A kigondolásra vonatkozóval pedig alázatosan jelentem, hogy a marhaság csak kedves feleségem, Bagi Tamásné irányába irányulhat. Alázatos szolgálója:

Bagi Tamás községi bíró stb.

Ezek után Bagi Tamás intézkedett, hogy a községi kerékvártó csináljon padot a három fa tövibe, mert ha itt járt a fejedelm, akkor le is ült. Ha pedig nincs pad, akkor hová ült. A földre nem ülhetett...

Hipnótikus parancsra követte el Matuska a merényleteket

A „szurós szemű“ ember hatalmában — Rejtélyes társaság, melynek ideális célja, a mai társadalmi berendezkedés megváltoztatása — Matuska vallomása szerint ő állította össze a pokolgépet, de titokzatos társa robbantotta fel a vonatot — A merénylő igyekszik tetteitársait leplezni — Társai megfenyegették Matuskát, hogy megölik feleségét és kisleányát, ha egy hó előtt vallani merészel

A merénylő leleplezése a budapesti rendőrség érdeme

Bécsből jelentik: A jüterbogi és biatorbágyi vasuti merényletek elkövetésével vádolt Matuska Szilveszter bécsi nagykereskedőnek szakadatlanul folyik a kihallgatása a bécsi rendőrségen. A tegnapi kihallgatását a késő éjjeli órákban szakították félbe és azt ma reggel 8 órakor folytatták. Matuska vallomása annyira fantasztikus és zavaros, hogy a rendőrség minden egyes vallomásának a legaprólékosabb részét is kénytelen lekонтроlálni, hogy meg tudja állapítani, mennyi az igazság és mennyi az örült ember fantáziájának szüleménye az elmondottakból. Matuska vallomásait több detektív is ellenőrzi egyszerre, akik egész napokon keresztül kutatnak, keresnek adatokat a nyomozás előrehaladása érdekében.

Matuska ma reggeli kihallgatása alkalmával újra beismerte, hogy része van a jüterbogi és a biatorbágyi merényletekben és erre egy ismeretlen ember bujtotta fel. Ez az ember rendkívül nagy befolyással volt rá és valóságosan hipnotizálta, úgy hogy ő kénytelen volt azt cselekedni, amit ez a — mint mondotta — „szurós szemű ember“ parancsolt neki. Matuska határozottan állítja, hogy sem ő, sem ez a szurós szemű társa nem kommunista. A rendőrségnek ezzel szemben az a feltevése, hogy az illető, ha egyáltalán létezik, úgy minden bizonnyal kommunista, mert a kommunista rendszerint úgy intézik ezeket a dolgokat, hogy olyan embereket alkalmaznak a merényletek elkövetésénél, akikről, polgári foglalkozásukra való tekintettel, senki sem tételezi fel, hogy hasonló cselekedetre képesek legyenek. Dr. Wahl rendőrtanácsos, a bécsi rendőrség bünyői osztályának vezetője, ma reggel az újságíróknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Matuska ma reggel még csak ugyanazokat a dolgokat vallotta be, amit már tegnap is elmondott. Különbösen is a rendőrség nagyrészt most azzal van elfoglalva, hogy Matuska vallomását kontrolálja.

A berlini titkos társaság

Matuska Szilveszter ma délelőtti kihallgatása alkalmával többek között azt vallotta, hogy pár hónappal ezelőtt Berlinben járt és ott egy titkos társaság tagjai közé került, akik azonban sem nem kommunisták, sem pedig nihilisták. Amikor a kihallgatást vezető dr. Wahl megkérdezte Matuskától, hogy hát akkor tulajdonképpen mi a célja a társaságnak, azt válaszolta, hogy ezek egy „ideális“ célt tűztek ki maguk elé, amely abban áll, hogy az emberiséget csak úgy lehet megmenteni, ha a mai berendezkedést megváltoztatják. A továbbiak során elmondotta, hogy ez a titkos társaság ő mellé adta egyik tagját, aki hipnotikus befolyásával, amelyet óráig gyakorolt, valóságosan pórázon vezette és kénytelen volt azt cselekedni, amit ez a szurós szemű ember parancsolt neki.

Igy elmondotta, hogy a biatorbágyi merénylet előtt ő maga vásárolta a robbanó anyagokat, megkonstruálta a pokolgépet és azt teljesen készen átadta a „szurós szemű“ embernek, aki azután felrobbantotta a gyorsvonatot. Matuska szerint ez a titokzatos társa rávette őt arra is, hogy úgy a jüterbogi, mint a biatorbágyi merénylet elkövetése után egy cédulát írjon és azt hagyja a merénylet színhelyén. Azt azonban, hogy a merényletet közvetlenül ő hajtotta volna végre, a legtöbbször tagadja. Titokzatos társáról egyébként „személyleírást adott, ez azonban nem valami pontos és a rendőrségnek erős a gyanúja, hogy a robbantásokat Matuska teljesen egyedül végezte.

Az anspachi merényletben való részvételét

Matuska a leghatározottabban tagadja és mindegyre azt hangoztatja, hogy ezzel a merénylettel egyáltalán semmiféle kapcsolata nincsen. A bécsi rendőrség Matuska gyármény ledöntési történetével szemben egy rendkívül fontos és terhelő bizonyítékot produkált. Ugyanis — mint ismeretes — Matuska közvetlenül letartóztatása után azt vallotta, hogy a vásárolt ekrazitra egyik gyára kéményének ledöntésére van szüksége. A rendőrség megállapította, hogy az ekrazit vásárlás július 30-án történt, holott a gyárményt már 27—28-án lebontották, tehát két-három nappal az ekrazit beszerzése előtt.

P. emierje ma a CENTRAL-mozgóban

Melyik országnak adják ki Matuska Szilvesztert?

A biatorbágyi merénylettel kapcsolatban a budapesti főkapitányságra ma délelőtt előállítottak egy biai lakost, akit szintén azzal gyanúsították, hogy a merényletben részt vett. A főkapitányságon részletesen kihallgatták ezt a biatorbágyi lakost, azonban mintegy másfélóra múlva szabadon bocsájtották.

Matuska Szilveszter kiadatása ügyében az a jelenlegi helyzet, hogy Magyarország csak akkor kaphatja meg a merénylőt, ha arra Németország nem tart igényt. Ezzel szemben olyan hírek is kerültek forgalomba, hogy már Németország megtette a kiadatásra vonatkozó lépéseket és a bécsi rendőrségnek az a nézete, hogy először Németországnak fogják Matuskát kiadni. Itt nem az a szempont játszik közre, hogy előbb Németországban történt merénylet, hanem különösen az, hogy Magyarország statáriális uton ítélkezne felette és az ítéletet rögtön végre is hajtják és ebben az esetben, ha előbb Magyarországnak adnák ki, úgy a német hatóságok már nem ítélkezhetnének felette.

Matuska különben továbbra is igyekszik örültséget szimulálni, azonban a rendőrsztek véleménye szerint élénk fantáziájú ember és szó sincs örültségről, ellenkezőleg teljesen normális. Megállapításuk megerősítése érdekében azonban valószínűleg a holnapi, vagy a holnapután napon Wagner-Jauregg az ismert

Igy tehát vallomásának ez az állítása teljesen megdőlt.

Berlinből érkező jelentések szerint Matuska vallomásának az a része, melyet a jüterbogi merénylettel kapcsolatban mondott el, nagyrészt teljesen helytálló. A berlini rendőrség a Németországra vonatkozó összes adatokat ugyanis egytől-egyig ellenőrizte és megállapította, hogy csaknem valamennyi tényleg ugyan, mint azt Matuska a bécsi rendőrség előtt elmondotta. A mai napon különben több német rendőrtiszt, akik a jüterbogi merénylet nyomozásában amakidején részt vettek és azt teljesen ismerik, repülőgépen Bécsbe mentek és magukkal vitték az összes jüterbogi merénylettel kapcsolatos bizonyítékokat.

Matuska délutáni kihallgatásakor több bécsi, budapesti és berlini egyént nevezett meg, akik állítólag aktív részt vettek a merénylet elkövetésében. A bécsi rendőrség azonnal rádión értesítette a budapesti és bécsi hatóságokat, akik ezirányban is bevezették a nyomozást. Ugyanígy Bécsben is több detektív ment ki a városba, hogy megkeresse a Matuska által megnevezett embereket. A bécsi rendőrségnek ezzel kapcsolatban az a véleménye, hogy Matuska ezeket a neveket csak megtevesztésképpen mondotta, hogy ezáltal igazi cinkostársait leplezze.

A „Stunde“ mai számában részletesen foglalkozik a Matuska-üggyel és a kihallgatásról szenzációs részleteket közöl. Eszerint a bécsi rendőrség nagy apparátussal dolgozik, hogy kinyomozza, ki az az ember, akit Matuska állandóan emleget. A nyomozás ezirányban még nem járt eredménnyel. A lap közlése szerint Matuska tegnapi vallomásából kitűnt, hogy az megfelel a valóságnak.

A tizezer dolláros életbiztosítás

Az esti órákban Bécsből érkező jelentések arról számolnak be, hogy Matuska a délutáni kihallgatás alatt azt az érdekes vallomást tette, hogy már előbb is beismerte volna, hogy ő az egyik tette a biatorbágyi merényletnek, de társai, akik szintén részt vettek ebben, megfenyegették, hogy abban az esetben,

ha valakinek egy hónap letelte előtt szólni mer a merényletről, úgy feleségét és kisleányát meggyilkolják.

Mint mondotta, ez a hónap tegnap este járt le és így már részletes vallomást tehetett. A rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy Matuska Szilveszternek egy 10 ezer dolláros élet és balesetbiztosítása van és a biatorbágyi merénylet alkalmával sérültnek igyekezett magát feltüntetni, hogy ezáltal úgy a biztosító társaságtól, mint a MÁV-tól egy nagyobb összeget csikarjon ki. Bécsből érkező tudósítás arról számol be, hogy a berlini rendőrség részéről Donnath rendőrtanácsos és Berndorff dr. komisár érkezett Bécsbe, akik részt vesznek a kihallgatás további során.

bécsi pszichológus vizsgálatának vetik alá.

Bebizonyosodott, hogyha valóban vannak is cinkosai, a főtettes ő és nem társai, akiket egyébként a biatorbágyi és a jüterbogi merénylettel kapcsolatosan Magyarország, Németország és Ausztria legtávolabbi helyein jelöl meg. A rendőrség rádióközléssel mindjárt ellenőriztette Matuska állításait és ennek során kiderült, hogy a megnevezett személyek — költöttek, ami azt a hitet erősíti meg a nyomozóhatóságban, hogy Matuska most már dacosan leplezni akarja cinkosai kiletét.

Matuskáné tragédiája

Rendkívül sajnálatraméltó Matuskáné, akit délelőtt ismételen kihallgattak. Ezuttal a budapesti főkapitányságon, majd férje védőinek társaságában visszautazott Bécsbe. Az asszony teljesen meg van törve és attól félnek, hogy öngyilkos lesz. A férjéről úgy nyilatkozik, mint a legjobb férjről és hihetetlennek tartja az ellene emelt vádat. Amikor megtudta, hogy férje beismerő vallomást tett, összeesett.

Matuska a délután folyamán hajlandó volt vallomást tenni a „szurósszemű“ idegenről, akit Berg, vagy Bergmann név alatt jelölt meg és annyit már biztosan állított, hogy a keresztneve Sándor, állandó lakhelye pedig Bécs volt. Ezért a rendőrség most az összes

Berg, vagy Bergmannokat nyomozza, akiknek Sándor a keresztneveik. Beismerte, hogy ezzel a fiatalemberrel a tett után együtt volt a merénylet színhelyén. Ott álltak a viadukt tetején és amikor ő a robbanás nyomait vizsgálta, a fiatalember hirtelen eltűnt. Azóta se látta.

Matuska leleplezésére vonatkozólag nem érdektelen megjegyezni, hogy az kizárólag a magyar rendőrség érdeme. Az osztrák leleplezés is a magyarok figyelmeztetése alapján történt. Az osztrákok csak akkor nyertek értesítést a magyar rendőrség gyanujáról, amikor már szorult a hurok Matuska nyaka körül. A magyar rendőrség részéről Hetényi Imre főkapitányhelyettes szolgáltatta az utmutatásokat az osztrák rendőrségnek, hasznos segítőtársa volt Schweinitzer József, a rendőrség politikai osztályának vezetője, aki a büntény után reggel, észrevette a gyanús bolyongó Matuskát és észrevétlenül lefényképezte, majd megkezdte előéletének kiderítését és ennek során jutott el az ekrazit vásárlásig, ami azután megerősítette az eddigi feltevéseket.

Szabadkai jelentés arról számol be, hogy a szabadkai újságírók felkeresték Matuska Szilveszternek a bácskai Csantavéren lakó mostohaapját, Kőmives nevezetű papucs-csilnáló és az édesanyját, akik rendkívül kedvező módon nyilatkoztak gyermekükéről és nem hisznek a „zseniálisnak” ismert Szilveszter bűnösségében.

Magyarország kikérte Matuskát

A magyar külügyminisztérium a bécsi magyar követség útján kérte az osztrák külügyminisztériumtól Matuska Szilveszter kiadatását. Az indoklás az, hogy a tettest a magyar rendőrség nyomozta ki, Matuska magyar állampolgár és az eddig rábizonyított bűncselekményeket magyar területen követte el. Nincs kizárva, hogy Németország is kikéri Matuskát, azonban a magyar jegyzék felemlíti, hogy a nemzetközi jog szerint a biatorbágyi merénylet tettesét Magyarországnak kötelesek kiadni.

Színház — Irodalom — Művészet

Csányi Máttyás oratóriumát előadják Temesváron

Csányi Máttyás, az illusztris zeneszerző és karmester, akinek nevét országos viszonylatban is ismerik, a napokban megállapodást kötött a temesvári zsidó hitközségek vezetőivel, hogy „Énekek éneke” című oratóriumát átengedi előadás céljából. Az oratórium, melynek szövegét dr. Löw Imánuel szegedi főbb fordította héber eredetiből, először Szegeden került színre 1921-ben, majd ugyanebben az évben Aradon is színre hozták a Kulturpalota koncerttermében az akkori színházi zenekar és a filharmonikusok közreműködésével. Budapesten a Vigadó nagytermében adták elő Csányi oratóriumát, amikor is dr. Székelyhidy énekelte a főszerepét.

* Csütörtökön újabb görög- és boyfelvelet lesz az aradi színházban. Mint jelentettük, az aradi színház igazgatósága az idei szezonban válogatott görög- és boygárdával óhajtja kiállítani az operetteket. Csütörtökön este hat órakor újabb görög- és boyvizsga lesz az aradi színházban. Hetényi Elemér szakavatott felügyelete mellett történik a felvétel. Az igazgatóság a dímentes iskolázatáson kívül színpadi ruhákkal látja el a görögöket és boyokat, ezenkívül kisebb fizetést is ad.

* Nagy az érdeklődés az aradi színház szezonnyitása iránt. Napról-napra nagyobb izgalommal folyik a színiévad megszervezésének munkája. Ma jelent meg a falragaszokon a szintársulat előzetes jelentése, amelyből kitűnik, hogy Janovics Jenő dr. színigazgató kvalitásos színészekből válogatta össze az aradi szintársulatot és egészen bizonyos, hogy a küszöbön álló szezon megfelelő kultúrívóra fogja emelni az aradi színházkulturát. Október huszonekettedikén lesz a bemutató előadás, amelyen Halász Imre világhírű vígjátéka, a „Meddig fogsz szeretni?” kerül majd műsorra. Kaszab Anna, a prózai társulat büszkesége és Forgács Sándor, az aradi közönség régi kedvence játszik a főszerepeket.

Dr. Goldschmidt Lipót a drezdai orvoskongresszuson

Mikor kell felvilágosítani a nemi élet felől a gyermekeket? A régi és az új világ össze-
csapása a gyermeknevelés kérdésében —

— Egy újfajta Wolfram-villanylámpa, mely egyben kvarcol is —

Dr. Goldschmidt Lipót, a kiváló aradi gyermekorvos most tért haza hosszabb külföldi tanulmányutjáról. Az általánosan ismert gyermekgyógyász utjának során résztvett a drezdai orvoskongresszuson is. Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste dr. Goldschmidt Lipótot, aki a következő érdekes nyilatkozatban számolt be utjának tapasztalatairól:

— Szakkérdések általában nem tartoznak a nagyközönség elé. Ez alól a szabály alól egy esetben van kivétel: ha a szakkérdés, illetve annak megoldása mélyen érinti a közönség, sőt a közönség érdekeit.

— A „Deutsche Gesellschaft für Kinderheilkunde” ezidén Drezdában tartotta negyvenkettedik közgyűlését. A kongresszusnak több kisebb-nagyobb előadása mellett két fő témája volt. Az első: a gyermeki szexualitás. Az idők jele: a probléma hallatlanul fontos és égetően aktuális jelentőségét bizonyítja, hogy ez a — bizonyos szempontból konzervatív testület — vezető témájává teszi meg a gyermek szexualitás életét. Tíz év előtt valószínűleg még programjára sem vette volna.

A gyermekkor szexualis élményei

— Természetes, hogy most is össze-
csapott a régi és új világ. Olyan véleménnyel szemben például, amely azt mondja, hogy: a gyermek játékanak nagyobb szerepe van, mint a szexualitásnak, általánosságban leszögezték, hogy a gyermeki szexualis élményeknek döntő befolyása van az egész életre. Nincs gyermekkor szexualis élmény nélkül, csak a gyermek egyéni, lelki konstitúciója és a milieu szerint változik az élmény ereje és későbbi hatása. Mást él át egy falusi gyermek a háziállatok idillikus és természetes szexualis világában és másképp hatnak a szexualitástól fűtött plakátok, képek, mozarabok a városi gyermek lelkére. Szexualitás és szaporodási ösztön éppen annyira kétféle fogalom a gyermekkorban, mint amennyire az a felnőtteknél. A bécsi Freud-iskola szerint a szexualitás a születéssel kezdődik, az újszülött első szexualis ténykedése a cuclizás. Csak kuriózumként említem meg, hogy a cuclizás kérdése körül egy óráig tartó parázs vita indult meg, amelyben európai hírnév vettek részt. (Körülbelül ugyanabban az órában érkezett meg Laval és Briand Németországba. Valószínűleg rossz néven vették volna, ha tudomásukra jut, hogy Németországban egyeseknek fontosabb a cuclizás problémája, mint az ő látogatásuk.)

— A normális szexualitás útja a következő: a csecsemő első szexualis kielégülési tennénuma a saját teste (autoerotika, nárcizmus), később partnert keres (nevelő, szülő, játszótárs). A gyermek kapcsolata másnemi szülőhöz (Oedipus-komplex) gyakran egy életre szóló súlyos ideges tüneteknek lehet az alapja, hacsak ez a kapcsolat nem oldódik kellő időben. Megdöbbentők azok a statisztikai adatok, amelyek többoldalról bizonyítják, hogy a gyermekek nemi aktivitása sokkal korábban kezdődik, mint ahogy azt a felnőttek egyáltalában elképzelik; igen gyakran már az iskolaévekben. Ugyancsak statisztikai adatok bizonyítják azt a hihetetlen tény, hogy a vérferőzés szintén gyakoribb a gyermekek között, mint azt általában hiszik.

Le kell építeni a „golya”-mesét

— A gyermek egyedül áll abban a nehéz lelki és testi küzdelemben, amit szexualitásával folytat. Magyarzatként kénytelen saját maga, vagy hasonlókorú társainak fantasztikus magyarázatait elfogadni más híján. A szerencsés idegkonstitúciójú gyermeket egészséges ösztöne vezeti és kivezeti a pubertáskor, a szexualitás labirintusából, egy nagy része azonban eltéved abban. Minden szexualis perverzitás vagy aberráció a gyermekkorban veszi kezdetét. Ebben a súlyos lelki válságban a gyermek mellé kell állania a felnőttnek: szülőnek, nevelőnek, tanítónak egy-

aránt. Le kell építeni a golyamesét, szakítani kell azzal az anarchiával, amely a gyermek szexualis nevelésében uralkodik. Kötelessége a felnőttnek a gyermek szexualis fejlődését figyelemmel kísérni, nyíltsággal és tapintattal bizonyosságot s tisztánlátást teremteni a megzavart lelki egyensúlyban. Korai felvilágosítás! Ez a nyitja a szexualis — és igen gyakran a nevelési nehézségek megoldásának!

— A kongresszus másik vezető témája volt a diftéria profilaxisa (megelőzése). A probléma sajnos a legaktuálisabb, mert a diftériás megbetegedések száma az egész világon szaporodik. A kérdés előadója a világhírű Schick professzor, a magyar származású bécsi tanár, aki az Egyesült-Államok meghívására már évek óta New-Yorkban vezeti a diftéria elleni küzdelmet és aki a társaság megbízásából jött át Európába. Az eredmények feljogosítanak minden optimizmusra Amerikában, a megbetegedések a minimumra szállottak alá, amióta bevezették a diftéria-ellenes védőoltást. Ezeket a kiváló eredményeket azonban csak úgy lehet elérni, ha sikerül a gyermekek legnagyobb részét beoltani. Magában New-Yorkban ötszáz ezer gyermeket oltottak be, oltási kényszer nélkül. Hogy sikerült ezt a fényes eredményt elérni? Igazi hamisítatlan amerikai technikával és izléssel. Este New-York egész hatalmas villanyreklámok jelennek meg: Beoltotta gyermekét diftéria ellen? Autobuszon, villamoson, vendéglőkben feltűnő plakátok kérdezik ugyanezt. A nagy áruházak árjegyzékeiben két-három sor van közbeszúrva a diftéria oltás hatásosságáról. A papok a szószéken prédikálják, pásztorlevelekben hirdetik. Az oltás hatása négy-öt évig tart, beoltásra többnyire az egytől-hat éves gyermekek kerülnek.

Új eljárás az angol-kór megelőzésére

— Meglepőek azok a kiváló eredmények, amelyeket a koraszülött csecsemők életbenmaradása körül értek el. A koraszülöttek halálozási százaléka 30—50 között mozgott, ezt újabban sikerült 10 százalékra leszorítani egészen különleges ápolási és táplálási technikával. Nagyjelentőségűek azok a vizsgálatok, amelyek az angol kór megelőzésére és gyógyítására vonatkoznak. Professzor Gerstenberger (Cleveland) egy olyan elektromos Wolfram-lámpát konstruált, amelyet mint rendes fényforrást lehet felhasználni és amellyel ugyanannyi ultraviolet-sugarat bocsát ki, mint a rendes használatban lévő kvarz-lámpa. Ime a jövő gyermekszobája: a szoba közepéről lelógó villanykörte világít és „quarzol” is egyszerre.

— A kongresszus német tagjai az ülés első napján „Felhívást” olvastak fel, amelyben leszögezik, hogy Németország és Ausztria egyes területein olyan leromlás, nyomor, általános elerőtlenedés van, mint a háború legsúlyosabb éhség-éveiben és ebben a kétségbeesett helyzetben a rosszul alkalmazott takarékosági politika egymás után zárja be a kórházakat, gyermekgondozókat, stb. A német gyermekorvosok teljes erejükből tiltakoznak ez ellen és óvják a kormányt a lépés súlyos következményeitől. A felhívás mély megdöbbenést váltott ki a kongresszus minden egyes tagjából.

AZ UJSÁG

folytatólagosan közli a legizgalmasabb amerikai regényt:

AL CAPONE VALLOMÁSAIT.

AZ UJSÁG

minden tőzsdében és hírlapárusítóhelyen kapható. Egyes szám ára:

hétköznap 16 fillér
vasárnap 32 fillér

Pausesti aradi ügyvéd fél-milliós kártérítési pere

Tárgyalás az aradi törvényszéken. — A vádlottat 1000 lej pénzbírságra ítélték.

Az aradi törvényszék régebben huzódó perben mondott ma ítéletet. A pert *Pausesti* Miklós aradi ügyvéd indította *Barbutiu* Todor volt szemlaki primár ellen, aki az ügyvéd szerint a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával olyértelmű kijelentéseket tett az ügyvédről, hogy voltaképen tanító és ha most ügyvéd, akkor a klienseit a törvényszéken fogja magának.

Pausesti Miklósnak tudomására jutott az eset és pert indított a volt primár ellen, *akitől félmillió lej anyagi kártérítést is követelt.* A törvényszék folytatólagos tárgyalásokon több mint husz tanút hallgatott ki, akik azonban csak részben igazolták *Pausesti* Miklós vádjait. Maga a vádlott beismerte, hogy *Pausestiről* azt mondotta, hogy tanító volt, azonban ezt nem mondotta sértő szándékkal. A törvényszék, mivel a vádat csak részben látta beigazoltnak a vádlott vallomása alapján, mai ítéletében *Barbutiu* Todor ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, míg *Barbutiu* Todor felmentését, *Pausesti* Miklós pedig súlyosbításért felelbezt.

Még nem késő!

a szerencsés alkalmattól, hogy kilódás és fáradság nélkül egy csapásra gazdag ember legyen. A ZSIDÓ KÓRHÁZEGYESÜLETEK sorsjátékának most folyó huzásain

közel három millió lej

kerül kiszorításra és valamennyi nyereségy azonnal készpénzben lesz kifizetve. Minden sorsjegyvásárlónak a legkomolyabb esélye lehet arra, hogy egy 100 lejes sorsjeggyel megüti a főnyereményt és így

százért egy milliót

nyerhet könnyű szerrel. Az október hó 5-én megtartott első huzás már bebizonyította, hogy mily páratlan lehetőségeket kínál ez a sorsjáték. Egy *Brejan* János nevű kolozsvári munkanélküli asztalos, lakik Pata-u. 33. alatt, 100.000 lejt nyert ezen a huzáson s a nyereséggel

házat vett magának.

A többi szerencsés nyerők szintén örök hálával fogják emlegetni a Zsidó Kórházak sorsjegyét. Pedig ez még csak az első huzás volt és **MÉG HAT OSZTÁLYON KERESZTÜL FOGJÁK HUZNI A ZSIDÓ KÓRHÁZ SORSJEGYEIT.** A nagy nyereseményekre, így az egymillió főnyereseményre és a 200.000 lejes nyereseményre csak ezután kerül még a sor. Ne habozzék tehát, hanem siessen, vegyen száz lejiért egy Zsidó Kórház sorsjegyet, mert önmaga ellen vétkezik, ha elmulasztja ezt a ritkán kínálkozó alkalmat. A nyeresemények kifizetését Erdély legnagyobb bankja, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. Cluj, garantálja.

Legközelebbi huzás Október 19-én

Kapható Koch Dánielnél és az összes dohánytözsdékben.

Vegyen Zsidó Kórház Sorsjegyet!

Meleg ruhát a nyomorgóknak mielőtt beállnak a hideg napok

Az Aradi Közlöny akciója általános érdeklődést keletett — Már többen jelentkeztek, hogy bejelentésük adakozásukat — Az Aradi Kereskedelmi Testület eddig 32.642 lejt juttatott a munkanélküliek javára

Szinte egy emberként figyelt fel egész Arad társadalma az *Aradi Közlöny* akciójára, melyet a város vezetőségével egyetértőleg az aradi munkanélkülieknek használható meleg ruhaneműekkel való ellátása érdekében indítottunk. Nem szabad addig várnunk a ruhadományok felajánlásainak bejelentésével, míg ránk köszönt tényleg a tél zord korszaka: ezek a napsugaras, késő-őszi napok a legalkalmasabbak arra, hogy a bejelentett ruhaneműket még idején összegyűjthessék, elraktározhassák és rendeltetési helyeikre juttathassák az aradi munkanélküli segélyakció vezetői. A praktikus ötlet megvalósítása annál kevésbé ütközik nehézségbe, mivel minden családban akad pár olyan használt férfi-, női-, vagy gyermek-felsőruha, fehérnemű, stb., amelyeket könnyen nélkülözhetnek és számos helyen könnyebben is adnak ki, mint készpénz-adományokat. A mai nap folyamán több bejelentés futott be az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalába, amelyekben a nemesszívű aradi emberbarátok bejelentették címeiket és közölték, hogy milyen ruhadarabokat adományoznak a jótékony ruhaakció számára. Többen azonban arra kérték az *Aradi Közlönyt*, hogy neveiket ne hozza nyilvánosságra. Ezeknek a kéréseknek készséggel teszünk eleget. Kérjük tehát olvasóink, előfizetőink és barátaink táborát, hogy ruha-felajánlásaik bejelentésével forduljanak továbbra is az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalához, amely a bejelentett neveket, lakcímeikkel együtt, pontosan listára veszi.

Az aradi munkanélküliek segélyakciójára ma újabb jelentős adományok folytak be. Az újabb felajánlások a következők: *Moskovitz* József havi 300 lej, az Aradi Felső Fa- és Fémipari Szakiskola havi 1010 lej, *Márovitz* M. és Fiai-cég adománya 6000 lej, a cég tisztviselői havonta 1000 lej, az aradi pénzügyigazgatóság tisztviselőikara havonta 3370 lej, az aradi Fatma havonta 1400 lej, a Corvinyomda havi 1500 lej, Aradana pénzügyintézet igazgatósága 2000 lej, tisztviselőikara havonta 1800 lej.

Az Aradi Kereskedelmi Testület elnöksége a mai napon újabb listát juttatott el a város polgármesteri hivatalához azokról az aradi kereskedőkről és vállalati alkalmazottakról, akik önkéntes felajánlással hozzájárultak a

munkanélküli segélyalap gyarapításához. Ezek névsora (elől a cég adományösszege, a második szám zárójelben a tisztviselők rendes havi felajánlása) a következő:

Burza Testvérek 275 (225) lej, *Csáky* János 50 lej, *Friedmann és Schwartz* 100 (50) lej, *Gárdos és Bornstein* 200 (60) lej, *Goldschmidt Bank* tisztviselői 600 lej, *Grünberger* Mór 100 lej, *Heim* I. 100 lej, *Keppich* Zsigmond 100 lej, ifj. *Kopethó* Károly 200 (100) lej, *Kell és Krausz* 100 (200) lej, *Lantos* József 50 (30) lej, *Manea* Dimitrie alkalmazottai 100 lej, *Meer* Mór és Fia 300 (150) lej, *Meisl és Adler* 120 (30) lej, *Menczer* Oszkár 100 (50) lej, *Moskovitz* S. 300 (650) lej, özv. *Müller* Jánosné

Arad- és Biharmegye vitás földterülete

Letette hivatali esküjét *Manole* Sándor, a megyei interimárbizottság kinevezett tagja — Központi bizottság intézi ezenül az aradmegyei utépítések ügyét — Előült a vita 873 holdnyi földterület felett Biharmegye és Aradmegye vezetősege között — Az interimárbizottság a csermői gazdáknak adott igazat

Aradmegye interimár-bizottságának mai ülésén számos adminisztratív ügy került tárgyalás alá. Az ülésen dr. *Serban* György megyei prefektus elnökölt. A bizottság kimondotta, hogy az aradvármegyei utépítési munkálatok központi irányítására egy centrális bizottságot szervez, amely a vármegyei utépítési munkálatokat irányítja, a szállítókkal tárgyal és az érdekelt községek panaszait jegyzőkönyvbe veszi.

Ennek a határozatnak elfogadása után a biharmegyei Mocirla község keresetét tárgyalta a megyei interimár-bizottság. A mocirlaiak ugyanis arra való hivatkozással, hogy a földreform 873 holdnyi területet juttatott számukra Csermő község határából, azzal a kéréssel fordultak Biharmegye vezetőségéhez, hogy tegye meg a hivatalos lépéseket Aradmegye vezetőségénél a fenti földterületek átcsatolására. Biharmegye vezetősege letárgyalta az ügyet és jóváhagyólag terjesztette át a mocirlaiak követelkését Aradmegye interimár-bizottságához. *Aradmegye interimár-bizottsága, foglalkozván a kérdéssel, nem találta indokoltnak a biharmegyeiek kérését és azt el is utasította.* Így tehát egyelőre a 873 holdnyi vitás földterület

alkalmazottai 200 lej, *Muzsaj* József 150 (150) lej, *Plesz* Gyula 500 (1000) lej, *Printz és Hübert* 300 (200) lej, *Reich* József alkalmazottal 120 lej, *Sándor* Ferenc 100 (170) lej, *Szántó és Komlós* 250 (250) lej, *Székely* Mihály 100 (65) lej, *Szöllösi* Zsigmond dr. 100 lej, *Zeiner* Imre 100 lej, *Bársony* Andor 200 (100) lej, *Meinl* Gyula 200 (50) lej, *Német, Szenes és Schwartz* 1000 (200) lej, *Reiner* József 100 lej, *Wald-cukorkaüzlet* 50 lej, az Aradi Kereskedelmi Testület tehát eddig összesen 32.642 lejt juttatott az aradi munkanélküli segélyakció javára. Dr. *Radu* Cornei interimár-bizottsági elnök a mai napon átiratot intézett *Domán* Sándorhoz, a Testület elnökéhez, amelyben úgy neki személyesen, mint az aláírásban résztvevő kereskedőknek és alkalmazottaiknak melegen mond köszönetet a sorsvertek és nyomorral küzdők segítségében tanúsított nemes gesztusért. Egyben közölte az interimár-bizottsági elnök *Domán* Sándor elnökkel, hogy intézkedett aziránt, hogy az általános és rendszeres segítség ellenében megszűnjék az a tömeges koldulás, amely főleg szombatonként elárasztotta az utcákat.

Csermő község tulajdonában marad. Értesüléseink szerint a mocirlai érdekelt gazdák a revíziós-bizottság elé viszik az ügyet.

Máskülönb az interimár-bizottság új kinevezett tagja, — akinek kinevezéséről legutóbbi számában már hírt adott az *Aradi Közlöny* — ma délben letette a hivatalos esküt. Így tehát a megyei interimár-bizottság új tagja, *Manole* Sándor professzor, hivatalosan is elfoglalta új pozícióját.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier. *ARIANE*. Claude Anet regénye nyomán készült filmjáték. Főszereplői: Elisabeth Bergner és Rudolf Forster.

SELECT MOZGÓ: Ma utoljára. *EVANGELINE*. Megható szerelmi tragédia. A főszerepben: Dolores Del Rio.

ELITE MOZGÓ: TAKARANOWA. Történelmi dráma. Főszereplők: Edith Jehanne, Olaf Fjord és Rudolf Klein Rogge.

GRADISTE MOZGÓ: Javítási munkálatok miatt az előadások szünetelnek.

H I R E K

Szépségkirálynők címbitorlási pöre

Melyik az igazi szépségkirálynő: ezt a kérdést ezúttal nem a szokásos szépségverseny-zsűrinek, hanem a párisi polgári törvényszéknek kell eldöntenie. Két szépségkirálynő kölcsönösen beperelte egymást címbitorlásért. Az egyik: Lucienne Nahmias Lisasszony, a másik: Jeanne Jullia kisasszony. Mind a ketten nagyon szépek és mindkettőjüket megválasztották szépségkirálynőnek. Az egyiket megválasztotta a zsűri, amelynek kiválasztottjai Rio de Janeiroba szoktak utazni éven kint a nemzetközi szépségkirálynő-versenyre. Minden országban megtartják ezeket a választásokat, hogy azután Rio de Janeiroban végül megválasszák Miss Universt. Az idén a francia zsűri Jullia kisasszonyt választotta meg Miss Franciaországnak. Van ezzel párhuzamosan azonban egy másik nemzetközi szépségverseny is, amelynek döntője a texasi Galvestonban van. Ennek a versenynek a zsűrije Nahmias kisasszonyt választotta Miss Franciaországnak. Azóta mind a ketten használják ezt a címet, fellépnek, lefényképeztetik magukat, kőolaj- és ruzsrealákokon szerepelnek. Mindegyiket bosszantotta a konkurrens szépségkirálynő működése és ezért most a két szépségkirálynő beperelte egymást címbitorlásért. A bíróságnak most ma kell nem azt kell eldöntenie, hogy melyik szebb, hanem, hogy melyik választás volt „komolyabb”.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Nyugatról kissé megélenkülő légáramlás némi felhőzettel, lényeges változás nem várható.

— **Cáfolják a király párisi útját.** Bucurestiből jelentik: Hivatalosan cáfolják azt a külföldi lapokban megjelent hírt, miszerint az aralkodó Mihály nagyvajda kíséretében Párisba akarna utazni a gyarmatügyi kiállítás megátogatására.

— **A király születésnapján az iskolákban nem lesz előadás.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter ma rendeletet adott ki, amely szerint október 16-án, Őfelsége születésnapján az iskolákban szünetelnek az előadások. A tanulók kötelesek a templomokban tartandó Te Deumon résztvenni. Egy másik közoktatásügyi minisztériumi rendelet arról intézkedik, hogy október 14-én, azaz holnap, az iskolákban az előadásokat meg kell tartani.

— **A miniszterelnök párisi útja.** Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy Iorga Miklós miniszterelnök a közeljövőben Párisba utazik. A miniszterelnök utazásának célja, hogy a Sorbonne-on előadást tartson és átvegye a híres francia egyetem tiszteletbeli doktori diplomáját. Az utazás ideje még nincs végleg megállapítva.

— **Elutazott a megyei prefektus.** Dr. Serbanu György, megyei prefektus ma délután Bucurestibe utazott. Visszaérkezését péntekre jelezte. Távollétében dr. Lázár Ágoston helyettesíti.

— **Decemberben lesz a nemzeti-parasztpárt országos kongresszusa.** Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt közhírré tette, hogy kongresszusát semmi esetre sem halasztja el. November 20-ig legkésőbb valamennyi vármegye párttagozata megtartja kongresszusát és az itt hozott határozati javaslatokat december 10-ig eljuttatják a pártvezetőséghez. December 10-én lesz ugyanezen Bucurestiben a párt országos kongresszusa.

— **Szép ünnepség keretében szentelték fel a gurahonci görögkeleti templomot.** A templomot több mint egy évszázad előtt építették és most Bulz Virgil lelkész és neje, valamint Tripa Ioan templomatyja kezdeményezésére és részben anyagi hozzájárulásával renováltatták. A renoválás valóban művészi munkáját Herrling István festőművész végezte. A templomszentelés Georgie Archimandrita részvételével folyt le az egész környék lakosságának érdeklődése mellett. Az ünnepség külső fényének emelésére a környék összes papjai megjelentek és segédkeztek az archimandritának a felszentelés szertartása körül. A felszentelés után Lázár Constantin esperes és Bulz Virgil lelkész megvendégelték a megjelent előkelekedőket.

Lemondott a népszámlálási kormánybiztos, mert nem kapott pénzt az adatok feldolgozására

Tizennyolc millió lélek Románia összlakossága

Bucurestiből jelentik: Nemsokára egy éve már, hogy a romániai népszámlálást lefolytatták, annak eredményéről azonban mindeztideig csak részleges eredmények szivárogtak ki. A hatóságok csak most tették közzé a végleges népszámlálási eredményeket. Eszerint Munténia összlakossága: 4 millió 026 ezer 007, Erdély: 3 millió 217 ezer 147, Bessarabia: 2 millió 865 ezer 506, Moldova 2 millió 413 ezer 323, Kőrösvölgye és Bánság: 2 millió 329 ezer 747, Máramaros: 1 millió 516 ezer 472, Olténia: 845 ezer 903, Bukovina: 811 ezer 332. Végeredmény, illetve az ország összlakosságának szá-

ma 18 millió 25 ezer 437. A megyék közül a legnépesebbek: Ilfov 992 ezer 416 lakossal (ebben venne van Bucuresti lakossága is), Bihar 508 ezer 159 és Temes-Torontál 500 ezer 416 lakossal. A legkisebb népességűek: Campulung, Fogaras, Suceava és Udvarhely megyék.

A népszámlálás érdekessége, hogy Manoilă népszámlálási kormánybiztos állásáról lemondott. Az Adeverul értesülése szerint lemondásának oka az, hogy nem áll elég pénz rendelkezésére a népszámlálási adatok feldolgozására.

Bucus a Nautilusól

A Nautilus, a sarkvidékekhez az immár világhírre vergődött vándora, Wilkins kapitány hűséges tengeralattjárója ma végre funkcióba lépett, megfelelő hivatásának és bár az északi sarkra nem érkezett el, de végre — a tenger alá került. Az amerikai tengerészeti minisztérium ugyanis nem volt hajlandó arra, hogy fedezze a kudarcral végződött északsarki uti hősének hazaszállítás költségeit. A Nautilus tehát a norvég partokon rekedt. Tulajdonképpen gazdája és finanszírozója, az amerikai tengerészeti minisztérium kitagadta és hallani sem akar róla. Wilkins kapitány tehát elhatározta, hogy a Nautilus nélkül megy haza, de előbb a tengeralattjárónak nevezett tengerszínjárót elsüllyeszti. Ezt a műveletet pedig a norvég partok közelében ma végezte el. Nem a Nautilus kiváló konstrukciója gépeinek segítségével, amelyek a megszámlálhatatlan alámerülési kísérletek következtében, úgy látszik, hogy elromlottak és csődöt mondtak. Hanem úgy, mint egy rendes, más és egyszerű hajót: meglekelték és miután szivszorító bucsut vettek tőle, elsüllyesztették. A civilizált világ tehát meg lehet nyugodva. A Nautilus végre a tenger alatt van. Ha nem is jár, de legalább ott — pihen. És pihenni hagyja az újságolvasók idegeit.

— **Visszaélések történtek a személyazonossági igazolványok kiadása körül.** A napokban érdekes feljelentés érkezett az aradi városházára. A feljelentésben egy volt aradi rendőrtisztviselőt azzal vádolnak meg, hogy a városházán kiállított arképes igazolványok körül súlyos szabálytalanságokat követett el. Eszerint a rendőrtisztviselő bizonyos díjszabás mellett idegen állampolgárok részére is állított volna ki személyazonossági igazolványokat. A feljelentés ügyében a vizsgálat teljes apparátussal megindult és rövidesen tisztázódni fog, hogy a feljelentés állításai mennyiben felelnek meg a valóságnak.

Fehérneműek
Paplan anyagok
nagy választék — olcsó árak!
RUTKAY & BOTYE cégnél
Arad, megyeházzal szemben.

— **Ismét kialudt a moreni-i szonda tüze.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt egy óraker a moreni-i szonda ismét kialudt a kráter beomlása következtében. A vállalat azonnal őrséget szervezett az esetleges szerencsétlenség elkerülése végett.

— **Két hónap hamis katonai igazolványért.** Konyelicska Sándor zsigmondházi lakos az aradi hadkiegészítő parancsnokságnál katonai igazolványt szerzett az egyik irodai alkalmazotttól, aki a valóságnak meg nem felelő adatokkal állította ki Konyelicska katonai igazolványát. A katonai irodai alkalmazott közben Amerikába szökött és így jötték rá, hogy többeknek állított ki igazolványokat. Az aradi törvényszék ma vonta felelőségre Konyelicska Sándort, aki beismerte, hogy kért igazolványt a valóságnak meg nem felelő adatok alapján. A bíróság a beismerő vallomás alapján két hónapra fogságra ítélte.

— **Schmidthauer nagy orgonahangversenye** október 24-én, este 9 óraker lesz az evangélikus templomban. Az őszi szezon méltó megnyitása ez a páratlan zenei esemény, amikor a nagy világvárosok közönsége által annyira kedvelt művész magasztosba finomult, kristálytisza orgonajátékán szól hozzánk. A hangverseny jótékony célú, a műsorok, melyek megváltása kötelező, szíveségből Hartmann Kálmánnal (Minorita-palota) kaphatók.

— **A teljesített munka díjának biztosításáról** és a most megjelent végrehajtási utasításáról fog ma, szerdán este az Iparosotthon felolvasó termében dr. Gabos Jenő, az Iparosotthon és az Ipartestület ügyésze, valamint dr. Vajda Iván, az Ipari Szindikátus ügyésze ismertető felolvasást tartani. E kérdés aktuáltságát az adja meg, hogy a már régebben szentesített törvény végrehajtási utasítása is megjelent és ezzel a törvény életbe is lépett már tulajdonképpen, pedig a végrehajtására szükséges előkészületek még nincsenek foganatosítva. Az előadók a végrehajtás mikéntjére is reá fogják mutatni.

— **Ismeretlen férfifülla a Marosban.** A pécskai csendőrség ma jelentette az aradi ügyészségnek, hogy a tegnapi nap folyamán a Maros egy ismeretlen, 35—40 év körüli férfi holttestét vetette partra. Tekintve, hogy a holttesten külsérelmi nyomokat nem lehetett felfedezni, a csendőrség az ügyészségtől a temetési engedély megadását kérte. Az ügyészség a kért engedélyt megadta.

— **Kommunista szervezkedés Dobruzsában.** Bucurestiből jelentik: Dobruzsában a hatóságok nagyarányú kommunista szervezkedésnek jöttek a nyomára, amelynek ugyszólván minden faluban meg volt már a sejtje. A kommunista szervezet központja Constantában volt. A rendőrség itt számos házkutatást eszközölt és annak eredményeképp több embert letartóztatott. A nyomozás teljes rendőri apparátussal folyik és arról részletek még nem kerültek nyilvánosságra.

— **Sziven lőtte magát idegrohamában egy orvos.** Monorról jelentik: Szabó Sándor dr. községi orvos ma délután vadászfegyverével sziven lőtte magát és azonnal meghalt. Az egész környéken nagy tiszteletnek örvendő orvos öngyilkosságát valószínűleg nagyfokú idegbaja miatt követte el.

— **Vesztegetési monstreper tárgyal a berlini bíróság.** Berlinből jelentik: A berlini törvényszék előtt ma reggel kezdődött meg a Sklarek testvérek monstreperre, akiket azzal vádolnak, hogy gyanus üzleteik érdekében megvesztegették a városi tisztviselőket. A védelmet Withauer igazságügyi tanácsossal az élen nyolc ügyvéd látja el. A tárgyalás előreláthatólag több hetet vesz igénybe.

— **Véres szerelmi dráma Brailában.** Brailából jelentik: A város társadalmát véres szerelmi dráma foglalkoztatja. A Boulevardul Carol 204. szám alatt történt a véres tragédia. Egy Nedelcu Matild nevű fiatal leány már régóta meghitt viszonyban állt Sava Vladimir tisztviselővel. Az utóbbi időben a szerelmesek között a viszony elhidegült és gyakoriak voltak közöttük a veszekedések. Tegnap a leány megjelent a fiatalember lakásán, Nemsokára revolverlövéses hallatszottak és a berohánzó szomszédok a férfit holtan, a nőt pedig halálra dőlvén találták. Valószínűnek tartják, hogy szóváltás közben a leány először agyonlőtte a fiút, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. Az eset városszerte nagy szenzációt keltett, mert úgy a leány, mint a fiu a brailai társaságok közismert tagjai voltak.

Pervesztések lettek az elbocsátott vasutasok a CFR-rel szemben

A közigazgatási bíróság nagyjelentőségű döntése.

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári ítéletkezelésben működő közigazgatási bíróság most tárgyalta a CFR elbocsátott munkásainak és tisztviselőinek reintegrálási perét. Az ügy előzményei ismeretesek. Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatója néhány hónappal ezelőtt százával bocsátotta el a vasutalkalmazottait azzal az indoklással, hogy nem tudják az állam nyelvét. A Kolozsvárott elbocsátott vasutasok perét indították a CFR ellen reintegrálásuk érdekében. A tábla mellett működő közigazgatási bíróság elsőnek kilenc vasutas ügyét vette elő. Hosszas fejtegetések és jogi vita után határozathozatalra vonult vissza a bíróság, majd pedig Radulescu tanácselnök kihirdette a döntést, amely szerint a közigazgatási bíróság mind a kilenc vasutas keresetét elutasítja azzal az indoklással, hogy kötelesség jól tudni az állam nyelvét. A közigazgatási bíróság döntése annál is nagyobb feltűnést keltett és megdöbbenést váltott ki, mert precedensül szolgálhat számos hasonló esetben. Értesülésünk szerint az érdekelt vasutasok a határozat ellen felebbezést nyújtanak be a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz.

— „Az ember tragédiája” a bajor studióban. Münchenből jelentik: A bajor studio ma este színe hozta Molnár Jenő fordításában Madách: Az ember tragédiáját. A halhatatlan színművet a studio vezetősége előzőleg a lapokban bekonferálta.

— Halálos végül szüreti mulatság. Zalaegerszegről jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Monostorapáton. Gyenge Sándor legény szüreti mulatság után borozni ment három barátjával, akikkel ivás közben összeveszett. Erre a három legény lefogta Gyenge Sándort és nyakát egy éles késsel keresztülmetszték, majd nyomtalanul eltűntek. A legény pár perc múlva kiszexvedett. A csendőrségi nyomozás eredménnyel járt, amennyiben a gyilkosok közül kettőt: Huszár Jenőt és Huszár Istvánt sikerült elfogni, míg harmadik társuk ismeretlen helyen tartózkodik.

— Egy család tragédiája. A beköszöntő tél kétszeres erővel sújtja özvegy Babes Vincénét. Az asszony rövid időn belül három hozzátartozóját vesztette el, először szüleit vesztette el, majd férje, aki ismert fa-szobrász volt, halt meg tüdőgyulladásban. Özvegy Babesné négy gyermekkel maradt hátra, akik közül a legnagyobb tíz éves és nagy nyomorát csak a szomszédok jóindulata enyhíti némiképp. Az özvegy, aki maga is beteg, a városhoz folyamodott segélyért, ez azonban eddig még nem járt eredménnyel. A nyomorban levő Calea 6. Vanatori (Kurticsi-ut) alatt lakó családot a segélyezési akciók és a közvélemény figyelmébe ajánljuk.

— Veszettkutyák harapások Aradon. Az aradi városházán az állategészségügyi hivatalnál ma számos intervenció történt az Aradon elszaporodott kóborok kiirtása érdekében. Ezek a gazdátlan állatok megtámadják az iskolásgyermekeket és különösen a külterületeken fordult elő számos kutyaharapási eset, amelyeknek áldozatait természetesen azonnal a kolozsvári Pasteur-intézetbe kellett szállítani. A város állategészségügyi hivatala elrendelte a szigorú ebzárlás meghosszabbítását 1932. január hó 7-éig.

— Rejtélyes haláleset Szemlakon. Rejtélyes halálesetet jelentett a szemlaki csendőrség. Az elmúlt hét szombatján Kozmics Tódor, Lapusca János és felesége összeverekedtek, amelynek folyamán Kozmics Tódor szenvedett sérüléseket. A tegnapi nap folyamán Kozmics váratlanul meghalt. Mivel valószínűnek látszik, hogy a hirtelen halál összefüggésben áll a verekedéssel, az ügyész pénteken elrendelte a holttest felboncolását.

— Az Új Idők cikket közöl Szilber József dr. tollából, a legújabb típusú repülőgépről. A gazdag és változatos tartalomról kiemeljük Herczeg Ferenc elnök Elbeszélés párbeszédeit. Díjtalan műtárgyszámot bárki is díjtalanul küld a kiadóhivatal. Budapest, VI. Andrassy-ut 16. Előfizetési díj egy negyedévre 260 lej

Rehabilitáltak egy csalással vádolt aradi városi tisztviselőt

A fegyelmi bizottság letárgyalta Pop Aurel dr. ügyét. Megszüntették az eljárást ellene

Érdekes ügygel foglalkozott a napokban az a fegyelmi bizottság, amely a közigazgatási tisztviselők ügyeiben szokta meghozni határozatait. Ezuttal dr. Pop Jenő Aurel városi tisztviselő ügye foglalkoztatta a fegyelmi bizottságot, annak a vizsgálatnak kapcsán, amelyet még a volt városi vezetőség indított ellene. Azzal vádolták meg Pop J. Aurel dr.-t, hogy csalárd uton jutott egy polgármesteri határozathoz, amelynek segélyével még Angel István dr. polgármester idejében mint jogvézett tisztviselő helyezkedett el a város ügyészi hivatalában. A tisztviselő ezt a polgármesteri határozatot bemutatta az aradi ügyvédi kamarának is, amelynek kötelekbe való felvételét

kérte. Amidőn pedig felvették a Kamara tagjai közé — a vád állítása szerint — ügyvédi prakszis gyakorlásába is kezdett.

A tárgyaláson, amelyen Hargot dr. törvényszéki főelnök elnökölt, az igaztalanul megvádolt Pop J. Aurel dr. igazolta, hogy tényleg a városi ügyészségen teljesített szolgálatot és ennek alapján jogosan kérhette felvételét az ügyvédi Kamarába. Előadta és igazolta egyben, hogy ennek a határozatnak alapján ügyvédi gyakorlatot soha nem folytatott. A fegyelmi bizottság autentikusnak ismerte el Angel István dr. határozatát és kimondta az eljárás megszüntetését dr. Pop J. Aurel városi tisztviselő ellen.

A szovjet beleavatkozás az angol választásokba

Támogatják a kommunistákat a kormány elleni harcban. Orosz jelentés a feltűnést keltő hírről

Londonból jelentik: A „Rosta” felhívatalos orosz távirati ügynökség azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a szovjet támogatást fog adni az

angol kommunistáknak az angol nemzeti kormány ellen vívott harcához. A távirati iroda híre mindenütt nagy feltűnést keltett.

A japán-kinai konfliktus szanálását zárt ülésen tárgyalja a Népszövetség

Kína delegátusa szerint, Kína sorsát teljesen a Népszövetségre bizza — A japán kiküldött beszámol a kínai erőszakoskodásokról és fosztogatásokról — Japán feltételei, amelyek mellett hajlandó Kinával tárgyalni

Pestisjárvány pusztít Kinában

Genéből jelentik: A Népszövetség ma délelőtt rendkívüli ülést tartott. A tárgysorozat legfontosabb pontja a japán-kinai konfliktus kérdése. Az ülést pontosan déli 12 órakor Spanyolország képviselője, Madariade nyitja meg. Javaslatára az elnöki tisztelet a francia megbízottnak, Briandnak adják át. Briand először is ismerteti a japán-kinai ügy részleteit, majd Kína képviselőjének, dr. Szenek adják meg a szót. Sze dr. mindenekelőtt megindokolja azt, hogy miért vált szükségessé a Népszövetség rendkívüli összehívása. Mint mondotta, Kína sorsát teljesen a Népszövetségre bizza és elvárja, hogy ez a nemzetközi szerv tegyen lépéseket a mostani konfliktus elsimításának érdekében. Japán képviselője Yoshisawa csak a délután folyamán fogja nemzetének mondani valóját a népszövetségi tanács előtt tolmácsolni. A Népszövetség zárt ülésen, melyen sem Kína, sem Japán képviselője nem vesznek részt, meg fogja vitatni, hogy milyen formá-

ban volna kívánatos az Egyesült Államokkal közreműködni a konfliktus végleges szanálásának érdekében.

A délutáni ülésen Yoshisawa kijelentette, hogy nem szabad elhallgatni Kína részéről megnyilvánuló erőszakoskodásokat és fosztogatásokat. Majd megismételte azt a japán álláspontot, hogy országa hajlandó a vagyoni és életbiztonságnak megfelelően kivonni csapatait a még megszállott területekről, de ezzel szemben Japán is elvárja, hogy a Kína területén élő japán állampolgárok élete nem forog veszélyben. Hangsúlyozta, hogy a japán kormány kész ebben a szellemben Kinával tárgyalni.

Londonból jelentik: Kinában Homan tartományban pestis ütött ki. A járványos betegség rohamosan terjed és megdöbbenően szedi áldozatait. A jelentések szerint eddig több mint négyezer kínai esett a járvány áldozatul.

— Nagy tűz Resicán, Resicáról jelentik: Éjjel 1 óra körül a Resicai Vasipar rt. szirénája tüzet jelzett. A tűz a „Resitana” részvénytársaság áru-raktárában tört ki és oly gyorsan elharapódzott, hogy rövidesen az üzlethelyiséget és a közelben lévő lakóházat is veszedelem fenyegette. A tűzoltóság Strobl Ferenc tűzoltóparancsnok vezetésével percek alatt megjelent a tűz színhelyén és négy oldalról fogott a tűz eloltásához és főképpen a tűz továbbterjedését igyekezett megakadályozni. Ez nehéz munka árán sikerült is. A raktárhelyiségben felhalmozott élelmiszerrel nagy részét a tűzoltóknak a munkássággal vállalva sikerült kimenteni. A kár így is meghaladja az egymillió lejt, ami biztosítás útján megtérül. A tűz az egyik raktárhelyiségben keletkezett, oka azonban mindeddig még ismeretlen.

— Szabadlában van Soltész Tibor. Ma felkereste szerkesztőségünket Soltész Tibor aradi kereskedő, aki annak közlésére kért fel bennünket, hogy nincs letartóztatásban, mert ügyét sikerült az itteni vámbíróknál elintézní. Protich aradi autótulajdonos szerint a feljelentésben való részeséggel nem gyanúsítja Kókényessy Viktor temesvári lakost.

— Két hónapi elzárás kommunista propagandáért. Az aradi rendőrség ez év folyamán több aradi és aradmegyei munkást tartóztatott le, akik ellen az a vád merült fel, hogy kommunista mozgalmakban vettek részt. Az egyik letartóztatott, Zekoi Márton ügye ma került főtárgyalásra az aradi törvényszék Popescu-tanácsa előtt, akit azal vádoltak, hogy ez év február 21-ikének éjféli lázító tartalmú manifestumokat osztott szét Arad utcáin. A rendőrség tetten érte és letartóztatta, kihallgatása után azonban szabadlábra helyezték. A törvényszék ma két hónapi elzárásra ítélte Zekoi Mártont, aki beismerte, hogy a röpiratokat terjesztette.

— Bélrenyhesség, a máj és az epeutak bántalmat, gyomor- és bélhurut, aranveres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását.

* Erdős Renée kis regénye a Színházi Élet új számában. Ince Sándor hetilapjának új száma a szokottnál is gazdagabb és terjedelmesebb. Kötélmelléklet, kézimunka-ív, teljes gyermeklap van még csatolva a Színházi Élethez melynek ára 40 lej.

Tölössy Magda, a hegedű virtuóza külföldi sikerei után hazatért Aradra

Rádióhangverseny Berlinben és a többi német városokban — A „Tölössy-quartett” sikerei — Repülőgépen a drezdai hangversenyre

Aradra, a tehetségek városába a napokban érkezett haza Tölössy Magda Berlinből, ahol négy év alatt tanulmányait befejezte, sőt nevet szerzett magának s fiatalága dacára olyan jelentős sikerek jelölik merészen felfelé ívelő pályájának egy-egy állomását, melyre bárki büszke lehet, még élete delén is.

Lassan, tagolva, kicsit elfelejtett magyarsággal beszél Berlinről, ottani életéről, ismerőseiről, Szégyeli, hogy csaknem elfelejtett magyarul és szép kék szeme felragyog, ahogy a zenéről, a pályájáról mesél:

— Már kicsi gyermekkoromtól kezdve a zenének éltem. A művészetem az, amely minden gondolatom betölti. Ha arra gondolok, hogy én valami szépet, gyönyörködtetőt produkálok és látom a közönség háláját, hallom a tapsokat, melyek tehetségemnek szólnak. Kimondhatatlanul hálás vagyok mindazoknak, akik hozzásegítettek, hogy tanulhassak. Elsősorban szegény Schleissner Amália... (Kifejező szeme nedves fényben csillan fel, amikor a meggyilkolt Schleissner kisasszonyról beszél, akinek — ez kiérzik hangjából — sohasem tudta meghálálni, amit érte tett.) Az aradi filharmónikusokból került ki az én mecénás-társaságom. Nagyon hálás vagyok nekik és soha sem fogom elfelejteni, amit értem tettek.

— Beszéljen sikereiről, hiszen a rádió hanghullámai Aradra is elhozták Berlinből és Königsbergből hegedűjátékát.

Sikerek a hangversenypódiumon

— Több mint egy éve, hogy elvégeztem tanulmányaimat a Hochschule für Musicon Berlinben. Flesch Károly tanítványa voltam, aki ma a legkitünőbb hegedű-pedagógus. Az utóbbi év alatt többször felléptem a rádióban, nemcsak Berlinben, de más német állomásokon is. Azután egy vonósnégyessel jártunk be több nagyobb német várost. A Magda von Tölössy Quartett mindenütt nagy sikert aratott és igazán elismerő kritikát kaptam. Önálló koncertet is adtam Stettinben, Königsbergben. Jártam Lipcsében, Nürnbergben, a Keleti-tenger partján, ahová egy kedves család vitt le mindig weck-end-re. Heringsdorf és Swinemünde...

— Aradiakkal nem találkozott?

— Sajnos, még véletlenül sem a négy hosszú esztendő alatt, amely nekem ugyan rövidnek tűnt fel, bár voltak nehéz napjaim is...

Majd érdekes epizódokat mond el. Amikor Drezdába ment a vonósnégyesével vendégszerepelni — repülőgépen. Elragadtatással beszélt arról a „felemelő” érzésről, ami betöltötte a lelkét, mikor felszálltak. Fényképet is mutat a berlini repülőtérről. Majd neves ismerőseiről beszél dr. Rudolf Lotharról, a híres

íróról, aki különben magyar ember. Willy Fritschről, aki sokkal aranyosabb életben, mint a filmen, Olga Tscheclováról, az arany szívű, érdekes asszonyról, aki nemcsak nagy filmszínésznő, de igazi unasszony is. No és az „aranyhajú”, szertelen Gustav Froehlich, a női szívek bálványa... De végül csak visszatér Berlinre, a gigantikus, becsületes városra, mely annyira a szívéhez nőtt.

— Olyan magas kultúra van ott, amelyen nem hiszem, hogy bármelyik világvárosban található volna. A német nép iránt valóságos tiszteletet érzek és büszke vagyok arra, hogy mikor kimentem, nem tudtam jóformán semmit sem németül és most tökéletesen bírom a német nyelvet. Ott minden ember olyan komoly... Nem, nem ez a helyes kifejezés: ehrlich, ez az, becsületes. Nagyon sajnálom őket, a viszonyok aggasztóak, de azért remélem, hogy egy éven belül visszatérhetek. Eddig az

Orülségi rohamában megölte és fel-darabolta családját egy földbirtokos

Fejszével ütötte agyon feleségét és két felnőtt leányát — A gyilkosság után el akart menekülni, de a csendőrség letartóztatta

Szabádkáról jelentik: A boszniai Vrsno faluban ma délelőtt borzalmas hármás gyilkosság történt. A reggeli órákban Rahmanovics földbirtokoson orülségi roham vett erőt és ebben az állapotban meggyilkolta feleségét és két serdülő leányát. A földbirtokos az udvaron tartózkodott, amikor egyszerre dühöngeni kezdett, majd felkapott egy fejszét és azzal a lakásba rohant. Felesége és két leánya éppen a kony-

volt az egyetlen nehézség, nem: akadály, ami utamba került, hogy román állampolgár vagyok. De talán ha ismét kimegyek, lehet, hogy hat hónap sem telik bele, akkor német állampolgár leszek már... (Zavartan mosolyog, gyerekarca káprázol és halkán folytatja): Férjhez megyek... De ezt ne árulja el senkinek, ez még titok!

— Addig is dolgozni akarok. Tanítani szeretnék, a tudásomat megosztani, másnak adni azt, amit Berlinből hoztam magammal. Érzem, hogy nagy ambícióval és örömmel fogok majd a tanításhoz s remélem, hogy bár 18 éves múltam csak, bizalommal lesznek tudásom iránt.

Hangversenykörút Erdélyben

— Mikor fog fellépni Aradon?

— Még nem tudom... Talán először Bucurestiben lépek pódiumra. Erdély nagyobb városaiban is be fogok mutatkozni a közönségnek, de ez még csak terv... Egyelőre pihenni akarok és felújítani a gyermekkori ismeretéseket...

Ugy mondja, mintha rég múlt időről beszélné, pedig most is gyermek még, telve rajongással a művészetek iránt, bizalommal az élet iránt és sok-sok akarással jövőjét illetően. Elbucszunk. Bátoratlanul utánam kiáltja:

— De ne írja meg! — Dehogy is irtam meg... Csányi Piroška.

Félévi szünet után megnyílt

Orlási tömeg lepte el a parlament környékét — a német parlament

A rendőrség tüntetéstől tartott, mert a megnyitás is botrányba fulladt

Berlinből jelentik: Félévi szünet után mára összehívták a birodalmi parlamentet, amely iránt orlási az érdeklődés. Bár a gyűlés csak a délutáni órákban vette kezdetét, a parlament környékét hatalmas embertömegek lepték el, a bejáratot pedig filmoperatőrök hada szállta meg. Nagyszámu rendőrlégénység is készenlétben áll, mert a pontosan egy év előtt összeülő parlament megnyitójakor is heves összetűzések voltak.

A birodalmi gyűlés pontban 3 órakor nyílt

meg. A karzatok zsúfolásig megteltek. A képviselők padsoraiból a nemzeti szociálisták és a kommunisták leginkább távolmaradtak, akik azonban ott voltak, többször hangosan tüntettek Brüning ellen. A gyűlés programjának egyetlen pontja a kormány nyilatkozatának ismertetése volt. Amikor Brüning szólásra emelkedett, a kommunisták zajongani kezdtek.

— Éhségkancellár!... Diktátor!

Brüning nem zavartatta magát, bemutatta kormányát, majd hangoztatta, hogy a külügyi tárcát azért vállalta el, mert ezzel még inkább szolgálni kívánja a német-francia kibékülés mélységét.

— Németország nem várhatja boldogulását egyedül a belföldtől. Németország megmentési programjának első tétele a valuta-helyzet állandósulásának fenntartása, — mondotta — majd így folytatta: — El kell takarítani a múlt hibáit, eltökélt szándékunk a szociális politikánk mellett a végsőkig kitartani s a nyugalmat biztosítani.

Közbeiktatások: Katona diktatura!...

— Inkább eltűröm, hogy hazaárulással vádoljanak, semmint eltérjek a most már helyesnek vélt irányunktól.

Fél ótkor az elnök befejezte a vitát, majd annak folytatását szerda délelőttre halasztotta el.

Ausztriába nem lehet utánvételes küldeményeket feladni

Az osztrák vasutak új devizarendelete.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák szövetségi vasutak igazgatósága az új devizarendelet értelmében közli, hogy az utánvételes küldeményeket külföldről osztrák rendeltetéssel nem lehet feladni.

Aradon és a megyében kevés adó folyt be az idén

Caba Gyula látogatása Serbanu György dr. prefektusnál — A befolyt adók összege nem haladja meg a tavalyinak ötven százalékát sem

Ma délelőtt a Bucurestibe készülő Serbanu György dr. megyei prefektusnál látogatást tett Caba Gyula aradi pénzügyigazgató. A pénzügyigazgató prefekturái látogatásának célja az volt, hogy a prefektus elé terjessze az Aradmegyében szeptember hó végéig befolyt adókról elkészült helyzetjelentést és hogy interveniáljon annak érdekében, hogy a községt jegyzők fokozott működést fejtssenek ki az adók behajtásának érdekében. Az Aradi Közlöny munkatársának érdeklődésére Caba Gyula pénzügyi adminisztrátor a következőket jelentette ki:

— Sajnos, Aradmegyében az idén eddig befolyt adók nem közelítik meg még a tavalyi arányszámot sem. Annag ugyanis az elmúlt évben eddig a dátumig a kivetett adóknak 62 százaléka folyt be, addig a folyó évben szeptember végéig nem folyt be a kivetett adóösszegeknek még ötven százaléka sem. Szám szerint a szeptember végéig befolyt adók ös-

szége 125 millió lejt tesz ki. A prefektus ur kívánságára összeállítottuk a pontos helyzetjelentést, amelyet még bucaresti-i útja előtt juttatok el a prefektus urhoz.

Caba pénzügyigazgató a délelött folyamán a pénzügyigazgatóság inkasszójának jelentését átadta Serbanu dr. megyei prefektusnak, aki a hírek szerint személyesen tesz jelentést az aradi adófront helyzetéről is az illetékes miniszteriumokban. Általában az a vélemény, hogy az idén csak az első kerületi adóhivatalnak sikerült a tavalyi százalékarányt elérni, míg a megyében Soborsin községnek, amelyet a legkevésbé sújtott a válság. A számszerint befolyt összegek azonban a százalékaránytól eltekintve is, kevesebbek lesznek, mint tavaly, mivel az idén a kivetések összege is kevesebbet tesz ki. Ez részben annak is tudható be, hogy ebben az évben számos nagyobb vállalat költözött el Aradról, helyezte át székhelyét, vagy, pedig végleg megszűnt.

TARKA ESEMENYEK

Tíz évi orvosi megfigyelés után most akarnak kivégezni egy halálraítéllet Amerikában

Savannah városban október 28-án villamoszékbe ültetnek egy halálraítélletet, akit tíz évvel ezelőtt ítéltek el. Az amerikai jogász közvélemény nagy felháborodással szerzett tudomást a kivégzés titokban folyó előkészületeiről. Dawis W. Benjamin a delikvens neve, akit 1921-ben ítéltek halálra White E. Thomas meggyilkolása miatt. A halálos ítélet kihirdetésekor Dawis örjöngeni kezdett. Az orvosok megállapították róla, hogy megőrült és intézeti ápolásra szorul. Miután örült emberen nem lehet az amerikai törvények szerint halálos ítéletet végrehajtani, a bíróság kimondotta, hogy mind addig nem hajtható végre a halálos ítélet, amíg Dawis meg nem gyógyul. Együttal elrendelték, hogy hetenként orvosi felülvizsgálattal állapítsák meg Dawis állapotát. Tíz éven keresztül hétről-hétre megtartották a felülvizsgálatot s Dawis minden alkalommal halálos aggodalommal félt attól, hogy az orvosok egészségesnek találják.

A legutóbbi heti felülvizsgálásnál a szanatórium vezető orvosa Dawis nagy megdöbbenésére közölte, hogy egészséges és nem szorul többé intézeti ápolásra. A halálraítéllet azonnal át is szállították a törvényszék fogházába és a főügyész október 28-ára kitűzte a kivégzést. Érdekes, hogy Dawis az ideggyógyintézetben állandóan ártatlanságát hangoztatta és a legkiválóbb ügyvédek kísérelték meg perének újratelvéltetését, ezt azonban a törvényszék nem akarta elrendelni. Az amerikai közvélemény azt hiszi, hogy a szerencsétlen ember ha bűnös is, már eleget szenvedett az elmúlt tíz év alatt és megérdemelné a kegyelmet.

A „néma házasság” világrekordja. Megtörténik, hogy házastársak összekülönböznek és napokig nem szólnak egymáshoz. Az ilyen dacos némaságnak a világrekordját kétségkívül egy amerikai házaspár tartja: Goldvyn Reinwald és a felesége. Tízévként éven nem szólnak egymáshoz egyetlen szót sem. A magyarázat az, hogy régebben folyton veszekedtek, aminek egyik oka a házaspár között lévő nagy különbség volt. Reinwald ur ugyanis hetvenhárom éves, a felesége pedig ötvennégy. Olyan hangos szóváltások voltak közöttük, hogy szégyenkezniük kellett miatta az egész szomszédság előtt, amely a nyelvére vette őket. Tízévként éven ezelőtt a Reinwald-házaspár elment a közjegyzőhöz és írásbeli szerződést kötöttek, amelynek értelmében tízévként éven nem szabad egymáshoz egyetlen egy szót sem szólni. Azóta, ha valami közleni valójuk volt egymással, kurtá levelekben érintkeztek. Ezenkívül azonban békességben éltek és közös lakásukban egy asztalnál is étkeztek. Most lejárt a tízévként év, de Reinwaldék annyira megszokták a hallgatást, és oly jól érzik magukat valóban csendes házukban, hogy újra elmentek a közjegyzőhöz és meghosszabbították a szerződésüket újabb tízévként évre.

Aktnek büntetésből egy évig minden nap meg kell csókolni a feleségét. Ismeretes, hogy Amerikában több szabadsága van a bírónak és gyakran fordul elő olyan eset, amidőn egészen szokatlan büntetésekkel sújtja a bepanaszoltakat. Chotin newyorki bíró legutóbb a bepanaszolt férjet arra ítélte, hogy a feleségét megcsókolja. A szokatlan ítélet előzményeihez tartozik hogy a férfi nem valami barátságos viszonyban élt feleségével. Gyakori volt köztük a veszekedés, amelyek néha a vettlegességig fajultak. Ezek a vettlegességek többnyire egyoldalúak voltak: a férj megverte a feleségét. Az asszony bepanaszolta a férjét és a bíró a következő ítéletet hirdette ki: A vétkes férjet legalább egy hónapi elzárással kellene büntetnem. Ez azonban nem sokat segítene, mert még inkább a felesége ellen ingerelné. Büntetésből tehát minden reggel és este egy esztendőn keresztül meg kell csókolnia a feleségét. Ha ezt elmulasztja, az asszonynak ezt jelenteni kell. Az ítéletben nehezen bár, de megnyugodott a férj.

Kolozsvári Mentők Sorsjátéka !! Főnyeremény: 1 MILLIO LEJ.

Sorsjegy kedvező részletre beszerezhető: Szalay trafik, Fehér Kereszt mellett, Karácsonyi György trafik, Meryeházzal szemben, Tolnay trafik városházával szemben és a főbizományosnál.

Legközelebbi huzása okt. 18-án.

Sorsolásra kerülnek: 100.000, 50.000, 25.000, 10.000 és még számos nagy nyeremények.

Sorsjegyek állandóan vásárolhatók tőzsdében, bankban. Egy egész sorsjegy ára 100, fél sorsjegy 50 lej. — Vidéki megrendeléseknél 19 Lej portó hozzáadásával megrendelhető a főbizományosnál: Eekstein Tivadar Arad, Strada Vidra No. 1. — Sorsjegyek az Aradi Közlöny kiadóhivatalában is kaphatók

Halálos szerencsétlenségek — a véletlenül

Elsült egy revolver — Halálhozó vadászfegyver — Két kis gyermek tragédiája

elsült fegyverek miatt

Bucurestiből jelentik: Halálos szerencsétlenség történt ma délelőtt Bucurestiben az Artei-uca 6. számú házában. Mihail Nicolae a gázművek egyik szakmunkása gázjavításokat végzett a házban, majd a munkát félbeszakítva, elővette revolverét és azzal játszadozott. Pár pillanat múlva a revolver elsült és a szerencsétlen fiatalembernek a jobb szemén hatolt be a golyó és a koponyája hátsó részén távozott el. Még mielőtt orvosért mehettek volna, Mihail Nicolae borzalmas kinok között kiszzenvedett.

Ugyancsak a ma délelőtti órákban egy másik súlyos kimeneteli véletlenségből okozott szerencsétlenség történt a Calea Vacarestin a Ionescu-féle fegyverkereskedés előtt. A fegyverüzlet előtt megállt Anghelescu Péter iskolásgyermek és a kirakatot nézte. Az üzlet

tulajdonosa, hogy a gyermeket megijessze, egy vadászfegyvert vett a kezébe és azt viccből a 10 éves Anghelescura tartotta. A gyermek azonban nem ijedt meg és továbbra is egy helyen maradt, szembe nézve a vadászfegyver csövével. A kereskedő, mivel azt hitte, hogy a fegyver nincsen megtöltve, annak ravaszát meghuzta. A következő pillanatban a puskas elsült és a golyó a gyermeket súlyosan megsebesítette. A mentők életveszélyes sérülésekkel a Brancovenesc-kórházba szállították. A hatóságok a kereskedőt letartóztatták.

Orheiről jelentik: Vatici községben egy ugyancsak véletlenségből okozott halálos kimeneteli szerencsétlenség történt. Grigorle Hutu parasztgyermek kivitte apja házából annak vadászfegyverét és azzal 12 éves társára, Hancu Györgyre lött. A gyermek a súlyos sérülések következtében azonnal kiszzenvedett. A gyilkos kiskorut a csendőrség letartóztatta.

SPORT KÖZLÖNY

A Bibescu-serleg győztesei Két olasz repülő óránkénti kétszázötvenhárom kilométeres gyorsasággal vitte el a díjat — 16 óras időtartam Róma és Bucuresti között

Rómából jelentik: A Bibescu herceg serlegéért végzett repülések során néhány nappal ezelőtt Pinna ezredes ezer lóerős harci gépén 250 km. óránkénti sebességgel úgy látszott, hogy a serleg győztese lesz. Két honfitársa azonban máris nyomdokába lépett, sőt túlszárnyalta az eredményt. Balbo olasz légügyi miniszter ugyanis uta-

stást adott, hogy szálljon föl a 750 lóerős Fiat-tipusu felderítő gép, az A 120., amelynek pilótái Jordano Gennero és Guido Bonini tegnap este 10 óra 21 perckor megtörtént start után ma délben 14.52 perckor megérkeztek Bucurestibe és ezzel 253 km.-es óránkénti átlagsebességgel megdöntötték Pinna ezredes rekordját.

Legyőzték Carnerat, az olasz ökölvívó-óriást

Sharkey a negyedik fordulóban leverte Carnerat — A győzelem jogán most Schmelling kerül szembe Sharkey-el

New-Yorkból jelentik: Tegnap zajlott le 40 ezer néző jelenlétében a Sharkey—Carnera ökölvívó mérkőzés. Ez volt az első alkalom, hogy Carnera, az olasz óriás ökölvívó először szenvedett vereséget. A 15 rundból álló versenyen a negyedik rund volt a legizgalmasabb, amikor Carnera hat másodpercre a földre került. Főlemelkedett, azonban újra leesett. Ekkor Sharkey követelte a bírótól, hogy jelentse

ki, miszerint Carnera a mérkőzést elvesztette. A bíró erre nem volt hajlandó, mire Sharkey Carnerának ugrott és annak vérző arcára egymásután mérte az ütések. Carnera ekkor már egyáltalán nem viszonozta a támadást és csupán az ütések elkerülését igyekezett kivédeni. A mérkőzés Sharkey győzelmével végződött. Sharkeynek ez a győzelme jogot ad most arra, hogy a közeljövőben Schmellinggel is megmérkőzzön.

A Labdarugó Központ letiltotta a Herbay-bajnokság mérkőzéseit

Aradra még nem érkezett hivatalos értesítés.

Bucuresti-i híradás szerint a labdarugó központ a Herbay-bajnokság további mérkőzéseit letiltotta és az eddig már lejátszott meccsek eredményeit megsemmisíti. A hír vétele után érdeklődünk Ferdinánd Györgynél, a Herbay-bajnokság ügyvezető elnökénél aziránt, hogy kapott-e valami értesítést a központtól a letiltásra vonatkozólag. Ferdinánd Györgytől azt a választ kaptuk, hogy hivatalosan semmiféle letiltást ezideig nem kapott. Addig, míg a központtól a letiltásra vonatkozólag értesítést nem kapunk — mondotta Ferdinánd — a már kisorsolt mérkőzések zavartalanul folynak tovább.

Hogy kinek és miért lehet érdeke ezt a kon-

kurrenciát betiltani és lehetetlenné tenni, azt valóban nem lehet megérteni. Eppen ezért feltételezzük, hogy Bucurestiben nincsenek kellően informálva a dolgokról, talán valami szeparalizáló törekvést látnak a Herbay-díjban, amely pedig — látjuk — nem akadályozza meg a rendes bajnoki kampány lebonyolítását és akár ugy is lehetne tekinteni, mintha a résztvevő csapatok csak egyszerű barátságos mérkőzéseket játszanának. Ilyenek ellen pedig a szövetségnek valóban nem lehet semmi kifogása.

Hisszük, hogy a bucaresti-i határozat még nem végleges és a kellő felvilágosítások után nem lehet a Herbay-díj ellen semmi kifogás. Vandalizmusnak és futbalsport elleni vétkeknek tartanánk, ha ezt a szépen megindult tornát egy tollvonással megsemmisítenék.

FOGAK HÁZIORVOSA.

Az egyedüli rádióaktív gyógyfogpaszta, amely a fog lazulást és fogkőképződést megszünteti és fogalt épségben tartja.
Romániai vezérképviselő: „**SANITAS**” Laboratórium, Arad.

Halálra gázolta az autó

Egy tanuló halálos szerencsétlensége. — A fiu lőnökét háromezer lej pénzbírságra ítélte az aradi törvényszék.

Halálos kimeneteli autószerencsétlenség történt Muntean János autótulajdonos alkalmazásában levő Jera István nevű tanulóval. Egy autó-ut alkalmával Jera István a kocsi lépcsőjén ült, midőn az autóval egy megrakott teherkocsi jött szembe. A kitéréshez csak rendkívül szűk hely állott rendelkezésre, úgy, hogy a teherkocsi lesodorta a lépcsőn ülő Jera Istvánt, aki a kocsi alá került. A szerencsétlen fiu oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid idő után a helyszínen kiszervekedett.

A szerencsétlenségért a hatóságok Muntean Jánost tették felelőssé s ebben az ügyben ma tartotta a főtárgyalást az aradi törvényszék s Muntean Jánost háromezer lej pénzbírságra ítélte, mivel az autóbalesetet csak kihágásnak minősítette.

FILM KÖZLÖNY

Ariane

Sajtóbemutató a Central-mozgóban

Ariane, egy orosz diákleány regénye. Ez a teljes címe Claude Anet, a közelmúltban elhunyt nagy orosz író világhírű regényének, melyből jól sikerült scénárium alapján százszerű alkalmas beszélőfilmet kreáltak, hogy a németek nagy tragikáját, Elisabeth Bergnert egy szinte testére szabott, kitűnő szerepben mutassák be. Az élet megismerésére vágyó, várakozással teli lelkű, alig felnőtt kis diákleány regénye. Belebölik az első férfibe, aki utjába akad s aki csupán kalandot keres és nem szerelmet. Ariane pedig szerelemre vágyik, de hogy ne riassza el magától Konstantin Michel nagyherceget, felveszi az olyan leány szerepét, akinek multja van s kitartó elszántsággal játsza végig szerepét, hogy bosszút álljon a férfin, aki őt megalázta.

Ariane igénytelen, kiscélnyos alakja excentrikus hősnővé nő ebben a beállításban, hiszen míg más asszony, akinek multja van, gondosan titkolja és megjátssza az ártatlanságot, addig Ariane fantáziával és aprólékos gondossággal játsza meg a „multját”. Ez a szerep kitűnő alkalmat ad Elisabeth Bergnernek, az elfojtott szenvedélyek játéka bemutatására és az Ariane különös nőalakja egyben típusát állítja elének a felforgatott Oroszország szabadgondolkodású, karakteres leányainak. A férfifőszerepet egy új színész: Rudolf Förster alakítja. A rendezés fontos munkáját Paul Zinner A Bergner-filmek állandó rendezője látta el. Mozart örökszép melódiai zsongának a láthatatlan zenekarban és Don Juan hatalmas nyitánya vezeti be a filmet, mielőtt az objektív előtt megjelenne Ariane, kis orosz diákleány érdekes figurája.

November végéig nem kapnak fizetést

Feltűnést keltő belügyminiszteri rendelet érkezett a városházára. Aradváros tisztviselői

Egységesítik a közalkalmazottak — fizetési idejét. Az ókirályságban szükséges rendszer csak kellemetlenségeket ígér Aradváros tisztviselőikara számára

Ma délelőtt újabb rendelet érkezett a belügyminiszteriumból az aradi városházára, amely azonban ezúttal a tisztviselők között keltett feltűnést. A belügyminiszteri rendelet ugyanis kategorice utasítja Aradváros vezetőségét arra, hogy a városi tisztviselők fizetéseit ezentúl ne a hónapok elsején, hanem minden hónap 20-án folyósítsa.

A rendelet intenciója az, hogy egységessé tegye ezen az úton a közalkalmazottak fizetési rendszerét az egész országban és különösen a közigazgatás minden területén. Másfelől pedig a november havi fizetések eltolódása fő-

leg az ókirályságban módot ad arra, hogy az állam hosszabb ideig — ebben az esetben közel egy hónapig — megspórolja azt a pénzt, amelyet a deficittel küzdő városokban máskülönben kikellene adnia. Ez az eset Aradon nem forog fenn, mindazonáltal a rendelet ide is megérkezett, kellemetlenül érintve Aradváros tisztviselőkarát, amely most legközelebb csak november 20-án juthatna fizetéséhez, ha a rendeletet végre is hajtják. Értesülésünk szerint ebben az ügyben a régi rendszer alapján fogja intézkedéseit megtenni a város vezetősége.

A KÉJGYILKOS TÁNCANÁR bejelentette öngyilkosságát

Levelét irt Besztercén lakó nővérének, amelyben elmondja, miért gyilkolta meg áldozatát — A gyilkosság után Vulpeanu vizumoztatta utlevelét a kolozsvári követségen — Körözőlevelét Budapesten — Mit csinált Vulpeanu a gyilkosság után?

Draghiciu, volt aradi rendőrtiszt, kolozsvári rendőrigazgató érdekes nyilatkozata

Kolozsvárról jelentik: Vulpeanu, az apahidai homoszexuális gyilkos, az utóbbi évek egyik legbestialisabb büntetvének elkövetője, kimenekült az őt üldöző hatósági gyűrűből, amely már csaknem teljesen elzárta menekülése útját. Menekülését nagyban elősegítették a technikai fogyatékoságok, a biharpüspöki határállomás hiányzó tefonja és a rossz távirószolgálat. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkos utlevelét és vizum birtokában követte el rémtettét, és azután a magyar határon át a lehető legkényelmesebb módon, minden „kellemetlenség-től” mentesen elhagyta a határt. Önkéntelenül vetődik fel a kérdés, hogy nem készült-e a táncanár a gyilkosságra már pár nappal ezelőtt?

A magyar utlevélkirendeltséghez kopogtatunk be. A tisztviselő, akihez kérésünkkel fordulunk, vonakodva áll csak rendelkezésünkre.

— Csütörtökön délelőtt, alig hogy kinyitottuk az irodát, valóban itt láttamoztatta a vizumát egy trenckóba öltözött szőke fiatalember. Az utlevelét a besztercei rendőrség állította ki és Augustin Vulpeanu táncmester nevére szőlt.

A tisztviselő szürkén és kedvtelenül referál erről avizumoztatásról. Pedig annak számára, aki ismeri Vulpeanunak a szerdáról csütörtökre virradó éjszakáját, mindennél érdekesebb ez a felfedezés. Augustin Vulpeanu éjjel félnégykor még hullát dobott a Szamosba, Kolozsvárra jött, visszament Apahidára, újra visszatért Kolozsvárra... Négy órával a tett elkövetése után még arra is jut ideje, hogy megvárja a követség megnyitását és vizumot szerezzen utlevelére...

Vulpeanu Budapesten van?

A magyar követség könyvébe be is vezeték Vulpeanu nevét. Innen kiment az állomásra. Valamivel kilenc után volt a követségen és a bucaresti-i Rapid 9 óra 32 perckor indul.

A rendőrségen Draghiciu rendőrigazgatótól, volt aradi rendőrtisztől kérdezősködünk.

— Vulpeanu szökése után — mondja a rendőrigazgató — megtettük az összes intézkedéseket, hogy a budapesti hatóságok letartóztassák és kiadják. Minden jel arra mutat, hogy Vulpeanu Magyarországon rejtőzik, mert Kolozsváron osztrák utlevelét nem váltott. A besztercei rendőrség egyébként megállapította, hogy Vulpeanunak egy nővére él Budapesten. Rebeka Vulpeanunak hívják és a rendőrség által nyilvántartott nők közé tartozik. Ha Vulpeanu Budapesten van akkor feltehető,

hogy felkereste ezt a testvérét, akivel máskülönben a család nem tart fenn összeköttetést.

— Mik lehetnek a gyilkosság okai?

— Ezt természetesen nem tudhatom. Miután a gyilkosnak nem volt vizuma, feltehető, hogy a gyilkosság csak spontán felindulás műve volt és nem előre megfontolt szándékból történt. A közvetlen okokról pedig csak Vulpeanu referálhat...

Éppen arra a kérdésre készültünk ezután, hogy Vulpeanunak Besztercén élő hozzátartozói nem-e kaptak értesítést a szökésben levő gyilkostól. Kérdésünk fölöslegessé vált, mert ebben a pillanatban megszólalt a telefoncsengő.

— Beszterce.

És Draghiciu igazgató azonnal továbbítja is a besztercei rendőrség jelentését:

Az elvetemült gyilkos levele

— A gyilkos nővére, Márta Vulpeanu besztercei kereskedő vasárnap levelet kapott a táncanártól. A levelet Nagyváradon adták fel és október 9-ről keltezte. Vulpeanu azt írja nővérének, hogy rettenetes lelkiállapotban van. Sajnálta tettét, de ő nem tehet róla, mert a fiu viselkedése kényszerítette rá. A levelet azzal fejezi be, hogy október 9-én öngyilkosságot fog elkövetni.

— Milyen papírra írta a levelet — kérdi az igazgató Besztercétől.

— Közösleges levélpapírra, kuszált, ideges vonásokkal. A borítékon a mozgóposta pecsétje van.

— Kérek másolatot a levélről — hangzik az utolsó utasítás.

Ezzel be is fejeződik a telefonbeszélgetés. Draghiciu azonnal levonja a következtetéseket.

— A tipikus bűnöző menekülési módja ez: egy nappal későbbi dátumot tüntet fel a levélben és azt írja, hogy öngyilkosságot akar elkövetni. Emlékszik Lőrinczyre? Ő is egy nappal később dátumozta leveleit és megírta, hogy öngyilkos lesz. Az pedig egészen bizonyos, hogy október 8-án lépett át a határon és akkor ezt nem azért tette, hogy Magyarországon öngyilkosságot kövessen el...

Budapestről jelentik: A kolozsvári rendőrkvesztura átiratot intézett a budapesti rendőrfőkapitánysághoz az apahidai szexuális gyilkosság ügyében, amelyben felkéri a budapesti rendőrséget, hogy vezesse be a vizsgálatot Vulpeanu Ágoston kézrekerítésére. A hatóságoknak ugyanis az a gyanuja, hogy a kéjgyilkos táncanár Budapesten rejtőzik,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bucuresti kereskedői a királyhoz fordultak a mai adórendszer ellen

Kétségbeesett hangulat uralkodott a kereskedők nagygyűlésén — Tavaszra nem marad üzlet nyitva, ha a jelenlegi helyzet nem változik

Bucurestiből jelentik: Bucuresti kereskedői tegnap kétségbeesett hangulatu nagygyűlést tartottak. A felszólalók a mai helyzet tarthatatlanságát vázolták és egyhangulag kijelentették, hogy ha a jelenlegi helyzet tovább tart, úgy tavaszra egyetlen üzlet sem lesz nyitva Bucurestiben. A nagygyűlésről a következő táviratot küldték az uralkodónak:

„Felső! A bucaresti-i kereskedők kérik, hogy a legmagasabb protekciójával védjen meg bennünket a jelenlegi igazságtalan és kivételező adórendszer ellen és rendelje el a patenta fixa bevezetését“.

A gyűlés izgatott és elkéseredett atmoszférában ért véget.

Nem fizetnek exportprémiumot — esik a buza ára

Szentannán 220 lej volt a buza — Radian földmivelésügyi államtitkár megnyugtató nyilatkozata — A Mezőgazdasági Hitelintézet még e hónapban megkezdí működését másfélmilliárdos alaptőkével

A gabonaexport aktuális és pillanatnyi problémáját most már talán nem is annyira a Csehszlovákiába irányuló gabonaexport kérdése képezi, amely ideiglenesen elintéztést nyert, hanem a gabonaexportőrök legégetőbb és sürgős megoldásra váró problémája: a gabona-exportprémiumok kifizetésének kérdése. Az exportprémiumok kifizetése ugyanis egyre késik és ma már az állam kéthetes hátralékban van. Az a bizonytalanság, amely a kifizetések körül uralkodik, már eddig is tetemes károkat okozott az exportőröknek, akik hétszámra tartják megbizottaikat Bucurestiben, hogy inkasszálják a prémiumokat. A kiutalás pedig nem történik meg és így többre kerül a kereskedőknek megbizottaikat ott tartózkodása, mint amennyit az az összeg kitesz, amelyet a prémium fejében kapnak. Az elmúlt hét végén olyan híradások láttak napvilágot, hogy szombaton megkezdődik az exportprémiumok kifizetése és ennek ellenére ez még a mai napig sem történt meg.

Az árak kialakulására természetesen kihatással van az exportprémiumok kifizetésének szünetelése. Aradon a mai piacon az árak igen lanyhák voltak és a buza ára 230 körül mozgott. Szentannán azonban ma 220 lejért is adták el buzát. Aránylag azonban a buza ára még tartja magát, ami annak tudható be, hogy a gazdák el vannak foglalva, gabonájukat nem hozzák fel a piacra és ennek következtében nincs kínálat. Abban az esetben azonban, ha a kínálat megindul, a buza árában minden valószínűség szerint csökkenés fog beállni és arra a nivóra fog esni, mintha a prémium intézménye nem is lenne.

Tegnap egyébként Temesvárra érkezett Radian földmivelésügyi államtitkár, aki fogadta a tőzsde vezetőit. Radian rendkívül megnyugtató kijelentéseket tett s közölte a delegációval, hogy a prémiumfizetéseket talán már ma megkezdik. Ugyanakkor pedig megnyugtatta az érdekelteket, hogy ha késedelmesen is, de a prémiumkifizetések meg fognak történni. A cseh beviteli korlátozások ügyében az államtitkár kijelentette, hogy a földmivelésügyi minisztérium már érintkezésbe lépett a külügyminisztériummal, amely Prágában interveniál és minden remény megvan arra, hogy a cseh kormány a korlátozásokat velünk szemben megszünteti. Nagy érdeklődésre tarthat számot Radian államtitkárnak az a közlése, hogy a Mezőgazdasági Hitelintézet, amely a mezőgazdasági adósságok konvertálását van hivatva effektuálni, még e hónapban megkezdí működését másfélmilliárdos alaptőkével, amelyet a kötvények elhelyezésével további hat-hét milliárddal fognak növelni. Új szövetkezeti törvényt készítenek elő, amely a földbirtokreform által szétdarabolt kisbirtokok szövetkezősítését fogja elősegíteni. Ezek a szövetkezetek tíz-tíz százalékos kölcsönt fognak kapni, a melyből azonban hat százalékot az állam vállal magára.

Az államtitkár nyilatkozata mindenestre megnyugtatólag hat és így tekintettel arra, hogy a Csehszlovákia által engedélyezett ezeröttszáz vagon buza kizárólag október hónapra szól, talán remény van arra, hogy két hét múlva, amikor újabb határozat történik a beviteli engedélyekre vonatkozóan, Romániát előnyben fogják részesíteni és így ekkor a novemberi szállításokban fennakadás nem állhat be.

Illuzorikus a tűzifa szállítási díjának csökkentése

Teljesíthetetlen feltételeket szabott a CFR.

Pár nappal ezelőtt közöltük, hogy a közlekedésügyi miniszter leszállította a tűzifa szállítási díját. Most kezd kiderülni, hogy az öröm korai volt. A minisztérium rendelete valóban 20 százalékkal csökkenti a tűzifa árfáját a 120 százalékos augusztusi emeléssel szemben, ami már magában is jelentéktelen eredmény, de ezt a husz százalékot is a mai gazdasági viszonyokban teljesíthetetlen feltételekhez köti. A rendelet szerint ugyanis a 20 százalékos kedvezmény csupán abban az esetben érvényes, ha egy feladó egy időpontban, egy állomáson, egy állomásra és egy címre szállít legalább husz vagon fát. Természetesen a mai szűk keretű kereskedelmi életben ritkán találkozunk olyan szerencsés körülmények, hogy az előirt feltételt teljesíthetővé tegyék a fakereskedők számára, eltekintve attól, hogy egyetlen szállítás ötvenezer lejnek azonnali kifizetését teszi szükségessé.

Bucurestibe utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-val szemben (Str. Regalan)

Calea Victoriei, Picadily - kávéházzal szemben

Calea Victoriei és Bulevardul Academiei mindkét sarkán

„Athene Palace“ szállodával szemben levő sarokbódében

„Grand Hotel“-lel szemben, a főposta sarkán

Tévedésből indult meg a vizsgálat a lugosi Baumel, Steiner és Társa cég ellen

A pénzügyminisztérium megszüntette az eljárást.

Annakidején az a hír terjedt el, hogy a Friedmann Manó és Társa Rt. ellen folyamatba tett szeszadó-kihágási ügy vizsgálatának során az a gyanu merült fel, hogy a visszaélésekben a Baumel, Steiner és Társa Rt. lugosi cég is résztvett. Ez nyilván oly módon történhetett meg, hogy téves megállapítások szerint a lugosi céget azzal vádolták, hogy a Friedmann Manó és Társa Rt. céggel 1930 október és 1931 január közötti időben összeköttetésben állott és így vásárolt a temesvári cég által forgalomba hozott adózatlan szeszből. Ezzel ellentétben a Baumel, Steiner és Társa Rt.-cég a temesvári vállalat jogelődjével állott összeköttetésben 1929-ben.

A pénzügyminisztérium azonban a hozzá felterjesztett iratokból megállapította, hogy a Baumel, Steiner és Társa Rt.-nak az ügyhöz semmi köze és azzal vonatkozásba nem hozható. Ennek folytán a pénzügyminisztérium 313.629/1931. számú és október 9-én kelt átiratával értesítette az illetékes hatóságokat, hogy a Baumel, Steiner és Társa lugosi céget törölték azok sorából, amelyek ellen eljárás folyik, mivel a hivatalos vizsgálat során az ügydosszárjából megállapítást nyert, hogy az említett lugosi cég nem vett részt a feketeszeszmanipulációkban. Így tehát az eljárást megszüntették ellene.

A varsói tőzsde furcsaságai

Az úra stabilizált zloty — Dollár-kontremín.

A varsói tőzsdét mindig sajátos légkör jellemezte. A varsói tőzsde üzemeltetési a legkritikább esetben igazodnak a nagy világtőzsdék irányzataihoz és ezért a spekulációnak igen tág területek nyílnak. Ez az érdekes jelenség a zloty stabilizációjánál nyilatkozott meg a legeklatásabban, amidőn a spekuláció annyira kikezdte a már stabilizált zlotyt, hogy azt valósággal úra stabilizálni kellett.

A varsói tőzsde sajátos légköre, — amely szerencsére teljesen izolált — jutott kifejezésre azokban az eseményekben is, amelyek a napokban a dollárral történtek Varsóban. A dollár a szombati napon a tőzsdén értékének egy teljes százalékaival esett le, ami annak volt tulajdonítható, hogy a varsói spekuláció a zlotyt kereste és dollárt dobott érte a piacra. A dollár a magánforgalomban két százalékkal esett. Ez az érdekes dollár-kontremín hétfőre azután megszűnt.

— **Csődöt kértek a Magyarárfi Cognacgyár ellen.** Az aradi törvényszék csődbíróságához ma kérelmet nyújtott be Winkler Károly gyoroki lakos, aki a Ménes-Magyarárfi Cognacgyár ellen kérte a csőd megnyitását 36.666 lej követelése erejéig. A csődbíróság a napokban dönt a kérelem felett.

— **Fűtő- és gépkezelő tanfolyam kezdődik.** F. hó 19-én a Fa- és Pémpariskolában. Beiratkozni lehet hétköznapokon 5—6-ig az igazgatóságnál.

— **Moratóriumot kérnek a besszarábiai gazdák.** Bucurestiből jelentik: Tegnap a besszarábiai gazdák kezdeményezésére megalakult a Siatul Econom Taranesc (Paraszt Gazdasági Tanács.) Az alakuló ülésen határozati javaslatot hoztak, amelyben kimondták, hogy mivel a földmivesnép a mezőgazdasági cikkek árának állandó csökkenése miatt nem tudja adósságait fizetni és ezért az adósságok fizetését beszünteti. Erről levélben értesítik a hitelezőket, akiket arra kérnek, hogy legyenek türellemmel addig, amíg a viszonyok megjavulnak. Abban az esetben, ha a hitelezők vonakodnának moratóriumot adni, a gazdák szövetsége passzív rezisztenciára szólítja fel a földmiveseket.

Rádió műsor.

Romániai időszámítás. —
SZERDA, OKTÓBER 14.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Rendörzenekar. 20.40. Gramofon. 21. Theodorescu hegedű- és Alessandrescu zongoraművész Enescu: II. szonátáját játssza. 21.30. Enescu hegedűművész. — Budapest. 10.15. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 5. Novellák. 6. „Az ember utja az állatvilág megismerése felé.” Szilárd Zoltán dr. előadása. 6.30. Gramofonhangverseny. 8. „A kunc korszak és a XVIII. század magyar dalai.” Szilágyi Imre dr. előadása. 9. Tóth Imre emlékirataiból. 9.30. A Nemzetközi Rádió Unió „nemzeti estek” sorozatában Ir-est. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Geiger-zenekar. 13.40. Schubert zongora művek. 14-10. Gramofon. 16.30. Ifj. dalóra. 18. Táncczene. — Belgrád. 21.30. Gramofon. 23.05. Könnyű zene. 17. Gramofon. 18. Mandolin-trió. 18.30. Szórakoztató zene. — 21. Prága. — Berlin. 17.30. Új zongoraművek. 19.30. Táncczene. 21. Haydn: C-dúr vonósnégyese. 21.30. Fauber Richárd hangversenye. — Heilsberg. 17.45. Szórakoztató zene. 20.20. Mandolin és gitárverseny. — Katowice. 18. Közzene. 18.35. Könnyű zene. 21. Argentínai zenekar. 22.10. Ir nemzeti est. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Hemerka-zenekar. 15.30. Jazz. 22. Rendörzenekar. 23. Prága. — Palermo. 19. Gramofon. 22. I. jel. Operettrészletek. 23.55. Hangverseny.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 15.

Bucuresti. 13.50. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: könnyű és román zene. 21. Stefanovici M. dalestje. 21.30. Ciomac E. M. Enescu, mint karnagy. 21.45. Rendörzenekar szimfonikus hangversenye. 22.45. Hangverseny. — Budapest. 10-15. Hangverseny. 13. Déli harangszó. 13.05. A rádió kvartettjének hangversenye. 5. Mesék a gyermekeknek. 6.35. Morvay Ákos magyar dalokat és csárdásokat zongorázik. 7.20. Angol nyelvoktatás. 7.50. „A takarékos fűtés.” Erdős József előadása. 8.20. Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 9.30. Az európai műsorcsereorozatot keretében a budapesti rádióállomás műsorának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Előadásra kerül Hubay Jenő: Dante szimfóniája. Majd: A Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Cerdá zenekar. 13-40. Gramofon. 17.40. Esperanto. 17.55. Szólisták. 19.05. Népdalok. 20.50. Leopoldi—Rakowianu zongoraversenye. 23.35. Wacek zenekar. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 13.05. Könnyű zene. 17.35. Gramofon. 18. Népdalok. 18.30. Jazz. 21.30. Budapest. 23.35. Szláv szórakoztató zene. — Berlin. 17.30. Menüettek és gavottok. 19.40. Karének. 20.10. Mi lenne, ha... rádiórevü. — Heilsberg. 17.15. Szórakoztató zene. 20.15. Világi orgonaművek. 20.55. Világirodalmi párbeszédék Borgia Csarról. 21.30. Szórakoztató zene. — Katowice. 17.40. Gramofon. 18.35. Délutáni zene. 23.15. Gramofon. 24. Könnyű- és tánc zene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rendörzenekar. 15.30. Gramofon. 18. Harman-jazz. 20.

Prága. 23.35—24. Mor. Ostrava. — Langenberg. 18. Könnyű zene. 21. Haydn- és Mozart-művek. 22. Budapest. Majd 25-ig cigányzene Budapestről. — Milano. 18. Gramofon. 20.15. Könnyű zene. 21.45. Robbiani: Karenina 'Anna, opera. — Prága. 12. Gramofon. 15.10. Gramofon. 18.35. Gyermekek zenéje. — Varsó. 17.40. Gramofon. 16.35. Kamara zene. 20.35. Gramofon. 21.30. Budapest. 24. Táncczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN
felel.

NYILTER.

E raval alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás!

Átvesszem soj. lui Ehrenfeld Elisabeta Adler, rapsegi, Regele Carol közsgben levő üzletét. Felkérem a hitelezőket, követelésüket 8 napon belül bejelenteni sziveskedjenek, különben nem lesznek figyelembe véve.

Illés Margit,
Rapsig.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiírt szavak alábuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbejegyzéssel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok kelés levelek továbbításra megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetéseknek vonatkozó felvételét a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

MOSÁST vállalunk otthon. Str. Ciorgariu 23. Theiszné. 3451

IDŐSEBB soffőr motorszerelő, ki Ford-sou-tractor kezelését is vállalja, felvételt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3459

SZOBALÉNYT keresek október 15-iki felvételre. Arad, Str. Bratianu 12. sz. alatt, I. emelet. 3460

LAKÁS.

TELJESÉN MODERN, 4 szobás uccai lakás november 1-ére 40.000 lejért kiadó Str. Muresu-ului (Maros-ucca) 5. Ertekezni Kaudersné, Piața Pievnei (Árpád-tér) 3.

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt és teljes ellátással, azonnalra is kiadó. volt Kossuth Lajos-ucca 4., első emelet. 3461

ERKELYES modern négyszobás, modern háromszobás lakások kiadók. Bulev. Carol No. 70. 3462

BÉRBE keresek 3-4 szobás magánházat. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mestornél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-és emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FÉRFSZOBÁ, csontszinű háló eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

MODERN francia háló, ebédő eladó. volt Közép-ucca 18. asztalosnál. 3452

EBEDLŐ, háló, szalonberendezések, perza és gyári szőnyegek, függönyök, steroek, filémunkák, szőrmék felszörmözéshez, mormotta bunda, nyestboa, antik asztali lámpák, Berger-fotelok, fotelrámak, antik órák, tükrök, festmények, manikűr-készlet, neszeszeres bőrönd, mosdó servise, ezüst tárgyak, zongorák, hegedűk, álló villanylámpák, dísztárgyak, ebédőasztal és székek, tükör alá asztal, kis asztalok, falitálok, virágcsereptartó, íróasztalok, stb. stb. eladó k.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vashordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Őszi ruhákat és felöltőket legszebben fest, tisztít
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

Nagy fűtőtechnikai szakmunkás ZSIGUCZI-féle kályhánál.
A fűtőtechnika csodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Nektinkinhetők a készítő k:
HAMMER ZSIGMOND és FIA üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27 (Boros Béni-tér)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

KERESK apróbb és nagyobb ezüsttárgyakat, ezüst evőeszközöket, gyári és keleti szőnyegeket, fogasokat, széleslombokat, márványplatinis tükrös mosdót, dísztárgyakat, komplette szobaberendezéseket stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 11.00

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Vendéglősök figyelmébe!

Ménesi múlt évi prima minőségű
fehér- és vörös-borok
közvetlen termelőnél kapható.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3458

Karikahajós Singer varrógép,
klubgarnitúra, ebédő, perzaszőnyeg, összekötők, szőrmebundák, antik asztalok, vitrinek, dísztárgyak, eladók. „ARS” bizományi-üzlet, Str. Eminescu 30., Ortutay-palota.

OKTATÁS.

NÉMET-angol nyelvtanítás. Gyorsírás németül, magyarul. Bővebbet sziveségből, v. Deák Ferenc-u. 1., cukorka-üzlet. 3454

! Jazz-tanfolyam !

Előrehaladott zongoristáknak, hegedűsöknek és az összes jazz-hangszert játszóknak alapos oktatást ad a legújabb jazz-metódus szerint

LAMBERT,
Strada Cantacuzino 32. (Határ-ucca).

ÜZLETEK.

KIADÓ 1 garázs, 1 rektárhelyiség, v. Kossuth-u. 12. 3455

JOFORGALMU pékség, betegség miatt kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3443

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben
november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!